

HAJDÚ-BIHARI

XXXVI. EVFOLYAM
268. SZÁM

ÁRA: 1,20 FORINT

1979. XI. 16.,
PÉNTEK

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

„ELMÁSZNAK” A KAPCSOLOÓRÁK

ÖNKRITIKUS VÁLLALATOK
(3. oldal)

AMIT A GYERMEK-GYÓGYÜDÜLTETÉSRŐL
MÉG TUDNI KELL

A 100 ÉVES MAGYAR HÍDÉPÍTÉS
TÖRTÉNETE
(4. oldal)

HETI RÁDIÓ- ÉS TÉVÉMŰSOR
(5. oldal)

Politika és közélet

Egyre kevésbé szükséges bizonyítani, hogy a politika ismeretek hovatovább nélkülözhetetlenek valamennyiünk számára. Alapos és mély ismeretek nélkül nemcsak a nemzetközi élet bonyolult kérdéseiben nehéz eligazodni, hanem belpolitikai életünk számos kérdésében is. A kor pedig arra kötelez valamennyiünket, hogy elő, friss, korszerű ismeretekre alapuló választ adjunk a hetek napok során leptonnyom felbukkanó politikai kérdésekre.

A pártpropagandában, az ideológiai munkában szamitalan forma és módszer segíti a politikai ismeretek terjesztését, a partoktatástól a közvetlen agitációig. Ebben a rendszerben sajátos helyet foglal el a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat által lassan közel évtizede szervezett és lebonyolított rendezvénysorozat: a politikai ismeretterjesztő hetek.

Ez a rendezvény a TIT megyei szervezetének kezdeményezése. A nemzetközi politikai szakosztály készítette el a javaslatokat, s ennek a szakosztálynak tagjai az előadásokat és főiskolák marxizmus-leninizmus tanszékeinek oktatói, akik így közvetlenül is részt vesznek a mindennapi politikai ismeretterjesztésben.

A javaslatra a debreceni üzemek, a járáások és városok TIT-titkárai kedvezően választottak. A megyei megnyitót november 16-án délután tartják Berettyóújfaluban, s e naptól kezdődően közel két héten át 38 előadás hangzik el Hajdú-Bihar megyében a nemzetközi politika és a belpolitika időszaki kérdéseiről. A debreceni üzemek közül többek között a baromfi-feldolgozóban, a MEDICOR-ban, MGM-ben hangzanak el előadások. A megyében különösen Hajdúnánás, Hajdúszoboszló és Balmazújváros vállalt sokat a rendezvénysorozatból, tíz, hét, illetve hat előadással.

Mérleget készíteni egy kezdődő rendezvénysorozatról korai. Az azonban egészen bizonyos — és az előző évek tapasztalatai is ezt igazolják —, hogy a politikai ismeretterjesztő hetek hasznosan járulnak hozzá a társadalom széles rétegeiben az időszaki bel- és külpolitikai kérdések megértéséhez, helyes magyarázatához. Csak örülhetünk annak, hogy a megyében ilyen kezdeményezés is van, amelynek hasznát leginkább a politikai közélet tartalma látja.

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatói Hivatala közli: a Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. A kormány jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését a Kubai Köztársaságban tett hivatalos látogatásáról, valamint a Portugál Köztársaságban tett hivatalos látogatásáról. A Szakszervezetek Országos Tanácsának Elnöksége javaslatot tett a munkavédelem szabályozásának korszerűsítésére. Az előterjesztés alapján a Minisztertanács rendelkezést adott a munkavédelem elsődleges követelményrendszeréről. A rendelet megerősíti a munkavédelem elsődleges fontosságát, növeli a központi és a gazdálkodó szervezetek vezetőinek felelősségét, és a korábbinál nagyobb teret ad a helyi megoldásoknak. A munkavédelem hatékonyabb összehangolása és ellenőrzése érdekében és az új követelményeknek megfelelően a kormány módosította az Országos Munkavédelmi Bizottság jogállását és működését. A Minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

A Minisztertanács csütörtökön hozott rendelete a munkavédelem szabályozását lényegesen egyszerűsíti, megszüntet párhuzamos vagy éppen egymásnak ellentmondó intézkedéseket, s lehetővé teszi, hogy a rendelkezések végrehajtásának konkrét módszereit mindenütt a helyi adottságoknak megfelelően válasszák ki. A munkavédelemről jelenleg a jogszabályok sokasága intézkedik. Az alapkövetelményeket a Munka Törvénykönyve és annak végrehajtási rendelete egyaránt rögzíti, az Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Övrendszabályban (ABEO) eljárás és műszaki előírások keverednek, gyakran felsőbb szintű rendelkezéseket ismét mintegy száz miniszteri rendelet és utasítás, külön szabályok érvényesülnek a veszélyes technológiával dolgozó ágazatokra, mindezt összefoglalják a vállalati munkavédelmi szabályzatok, s a technológia fejlődésével fokozatosan kialakulnak a hazai és nemzetközi munkavédelmi szabványok. Az épületekkel, építményekkel összefüggő munkavédelmi követelmények például az ABEO-ban ugyanúgy megtalálhatók, mint az országos építési szabályzatban, az ágazati-iparági övrendszabályokban, sőt a tervezési előírásokban is, s a követelmények nemegyszer ellentmondóak. Ugyanakkor több területen, például a vibráció, a nem radioaktív sugárzások, egyes pszichofizikai artalmak elhárítására még az alapkövetelményeket sem szabályozták.

A Minisztertanács mostani rendelete lényegében valamennyi jelenlegi munkavédelmi szabályozást érinti, egyszerűsíti, jó néhányat megszüntet, egyedül a veszélyes technológiákkal dolgozó ágazatok, mint például a bányászat és az energiaipar munkavédelmi szabályozását hagyja változatlanul. A munkavédelem elvi jellegű szabályait továbbra is a munka törvénykönyve foglalja magában, annak végrehajtási rendelete azonban kifejezetten munkavédelmi kérdésekre nem tér majd ki. Megszűnik az Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Övrendszabály is és kizárólag a mostani kormányrendelet rögzíti a népgazdaság egészségére a munkavédelem alap- és keretkövetelményeit. A különböző szakmák munkavédelmi követelményeit mind szélesebb körben a szabványok írják majd elő, amelyek jobban igazodnak a technika, a technológia változásaihoz. Már most körülbelül 500 munkavédelmi szabvány van életben, s számuk rohamosan

Mi van hátra az ez évi tervből?

A tanácsi beruházásból épülő létesítmények közül még sokat adnak az év végéig. Az 1979-es év tervébe Hajdú-Bihar megyében megvalósul, az ötödik ötéves terv kezdeti nehézségei, illetve a beruházási színvonal időközben történt szabályozása ellenére. Azaz, már 1977—78-ban behozták az első évek lemaradását, így ütemesen, a terv szerint haladt minden 1978-ban — és ez volt az alapja annak, hogy a mostani év is jól sikerüljön. A célszámú lakásokból Debrecenben az év végéig műszakilag adnak 348-at, Hajdúnánáson 30-at, Hajdúszoboszlón 30-at, Püspökföldön 16-ot (egy üzlettel együtt) és Hajdúszoboszlón 90-et, azaz összesen 514-et. Az adatok magyarázatához tartozik, hogy Hajdú-

Szovjet tudós megénkben

A TIT-központ meghívására Magyarországra tartózkodó R. A. Szarap szovjet tudós, a filozófiatudományok kandidátusa, a tallinni állami konzervatórium docense november 15-én két napra Hajdú-Biharba látogatott. A vendéget dr. Nagy János, a TIT megyei titkára fogadta, majd elkísérte Hajdúnánásra, ahol a művelődési központban A jelenkor szovjet irodalma és szerepe a szocializmus formálásában címmel tartott előadást R. A. Szarap. A szovjet tudós este az Alföld szerkesztőségébe látogatott, ahol kritikuskokkal és a Magyar Írók Szövetsége Kelet-magyarországi Területi Csoportjának tagjaival találkozott. R. A. Szarap ma Debrecenből Budapestre utazik.

HAJDÚSZOBOSZLÓI LAKÓÉPÜLETEK

Az OTP megbízása alapján a Kelet-magyarországi Tervező Vállalat tervéi szerint lakóépületeket épít a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Hajdúszoboszlón. A Vörös Hadsereg útja és a Szamuely u. által határolt területen négy egyenként 30 lakásos és két 60 lakásos épület van tervezve. A munkák keretén belül 240 lakás készül el. A Vörös Hadsereg útján levő 60 lakásos épület földszintjén üzletek és az OTP helyi fiókja nyer elhelyezést. A lakóépületek négyemeletesek. Mind a hat épület a Debreceni Házgyár elemeinek felhasználásával készül. A házgyári technológiába jól begyakorolt debreceni paneleszerelő brigádok végzik a munkát. Ez a megoldás lerövidíti a helyszíni építési időt. Az építők elkészítették az első 60 lakás fogadószintjét, rövidesen megkezdik a panelek szerelését. (Fotó: Kőszeghy)

Mi van hátra az ez évi tervből?

A tanács beruházásból épülő létesítmények közül még sokat adnak az év végéig. Az 1979-es év tervébe Hajdú-Bihar megyében megvalósul, az ötödik ötéves terv kezdeti nehézségei, illetve a beruházási színvonal időközben történt szabályozása ellenére. Azaz, már 1977—78-ban behozták az első évek lemaradását, így ütemesen, a terv szerint haladt minden 1978-ban — és ez volt az alapja annak, hogy a mostani év is jól sikerüljön. A célszámú lakásokból Debrecenben az év végéig műszakilag adnak 348-at, Hajdúnánáson 30-at, Hajdúszoboszlón 30-at, Püspökföldön 16-ot (egy üzlettel együtt) és Hajdúszoboszlón 90-et, azaz összesen 514-et. Az adatok magyarázatához tartozik, hogy Hajdú-

Kiegyensúlyozott főidény

A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő Vállalat teljesítette a tervét

Immár pontos adatok állnak rendelkezésre a Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő Vállalat nyári vendégforgalmáról. A kedvezőtlen időjárás viszonyok miatt — mint azt Pinczés János igazgató elmondotta — a június és július hónap forgalma a tervezett valamelyest elmaradt. A fürdőben megfordult vendégek száma 1 millió 200 ezernél is többre tehető. Közvetlenül a fürdőváros a rossz időjárás esetén is többféle szolgáltatással várja az odaérkezőket. A gyógyfürdőnek egyik legfőbb feladata — a gyógyítás — sikeresen teljesült az elmúlt hónapokban: a tervezett 149 ezer gyógykezeléssel szemben 154 ezren vettek igénybe a különböző kezeléseket. A gyógykezeltek száma a tavalyi évhez viszonyítva 6,7 százalékkal növekedett. Elmondható az idei nyárról, hogy kiegyensúlyozott volt a vendégforgalom. (Egy-egy nyári hétköznapon 8—9 ezer fűrdőző keverte fel a fürdővizet, a hétköznapos átlagos forgalma 14 ezerre tehető.) Arról is beszámolt a vállalat vezetője, hogy a nyári főidény egyik legnagyobb gondja az egyre növekvő gyermeküdüléssel függ össze. A vállalat erejéhez és anyagi forrásaihoz mérten lépett is a gyermeküdülétes egyre szélesebb körű kiépítéséért. 1979-ben újabb gyermekmedencét és tanmenedencét adtak át, bővítették a park és a játszótér felületét. Egyébként a gyógyfürdő vállalat ebben az évben 19 millió forintot fordított különböző beruházásokra és 3 millió 400 ezer forintot felújításokra. Ezek közül is a legjelentősebb az irodaház bővítése. 240 új kabint építettek, bővítették a közmű- és úthálózatot, gépesítették az iszapfűzőt és hozzáfogtak egy új tanmenedence építéséhez, amit várhatóan a jövő évben át is adnak.

Mesterszakmunkás-tanfolyam Debrecenben

Huszonkilenc sütőszakmunkás részvételével mesterszakmunkás-képző tanfolyam indult Debrecenben, amelynek ünnepélyes megnyitása november 14-én volt az MTE SZ színházban. A résztvevőket — akik közül 27-en Hajdú-Bihar megyeiek — Hegedűs Jenő, az Irinyi János Elemiszer-ipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet tanára üdvözölte, majd Pénzes József, a Hajdú-Bihar megyei Sütőipari Vállalat igazgatója szölt a tanfolyam hallgatóihoz. Többek között elmondta, hogy a továbbképzés célja, a kiemelkedő felkészültségű sütőszakmunkások számára az ideológiai, politikai, társadalmi és az alapvető vezetési ismeretek mellett olyan korszerű műszaki-technológiai ismeretek nyújtása, amely a szakmunkásismeretekre épülve biztosítja a szakma technológiai és gépészeti feladatainak mesterszintű elvégzését. A tanfolyam keretében 120 órát fordítanak a szakmai ismeretek mesterszintű megszerzésére, 80 órát a gyakorlatra, 30 órát a politikai és 20 órát a vezetési ismeretekre. Megyénk jó lehetőséget biztosít a hallgatók számára, hiszen korszerű kenyérgyárunk, korszerű sütőmennyőgyárunk van, ahol az ipar legújabb és legmagasabb szintű technológiáját el lehet sajátítani. Ezen túlmenően tanulmányutakat is szerveznek más megyékbe is. A hallgatók a tanfolyam eredményes elvégzéséhez a Sütőipari Vállalattól minden támogatást megkapnak.

K
DULÓNAPTÁR
ötven évvel ezelőtt,
er 15-én halt meg —
ban — Gyulafehérvá-
n Gábor, Erdély feje-
VII. század magyar
k egyik legnagyobb
biznemesi család sar-
ri Zsigmond fejede-
me nevelkedett, s
5 éves, amikor már
örökök elleni havas-
tatban. Korán kitűnt
diplómáival tehetség-
ontakozást kezdettől
kökkel való szövet-
bürgök ellen ke-
szésbe lépett Boos-
a Habsburgok elleni
fél megnyerje; 1604
adságharc megindu-
szerezte meg a szul-
ását Bocskai fejede-
607-től Báthori Gá-
tanácsadója és fe-
k előkészítője volt,
a Habsburgokhoz
tethlen ismét török
ekült.
i országgyűlés 1613-
totta fejedelmé.
ával biztosítani tud-
éget és önállóságot
a Habsburgokkal
ránt. Központosított
szervezet kiépítésé-
s gyulafehérvári
os művelődési köz-
tette. A városban
apított és támoga-
tások külföldi ta-
orszerű hadsereget
30 éves háború ide-
atonai sikereket ért
ségnek másfél év-
együk legdicsosege-
volt.

**NYELETES
ERKESZTŐ**
Gizella
on: 12-144.

**ASBÖRZE. Há-
Szolnok, Békés
ri szövetkezetei-
após anyag- és
zeje kezdődött
ban Szolnokon.
a szövetkezetek
kerkezetének át-
a minden piacon
s termékek gyár-
elősegíteni.**

**TÁPLÁLKO-
recen városi Vö-
családvédelmi
aga az egész-
keretében ren-
tatot tart. A ren-
előadása ma-
rakor a „Beszél-
véséről, egész-
d, egészséges
cimmel kerül
e az I. számú
őzi otthonában.**

ETLEN
i börtönbűnte-
talebem meg-
a strasbourg-
hova kirendel-
Egészen a 60
Sainte Marie-
jutott. Amikor
egy autót,
részéről nagy
etés: az autóban
ője ült, aki vé-
a szabad napos
embernek nem
egismételni a

MÉNYEK
vétégi házak tu-
ámszámláikat
ni szíveskedje-
TASZ-kirendelt-
u. 17-19. Kedden
10-ig és kedden
10-ig. (X)

esz november 20-
g az Úttörő, Kis-
pályi út párat-
törő utcától az
a Leiningen ut-
tától a 103. szá-
22-én és 23-án
a Papp dűlőn
20 dűlőn és a le-
(X)

tőség: Debrecen,
12-144 — Felé-
rint, egy évre

545.911

Befejeződtek a magyar-mongol gazdasági tárgyalások

Lázár György fogadta T. Ragcsát

Jegyzőkönyv aláírásával csütörtökön véget ért a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság XIII. ülésszaka. A jegyzőkönyvet Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese és Tumenbajarin Ragcsa, a Mongol Minisztertanács első elnökhelyettese, a kormányközi bizottság társelnökei a Parlament delegációjában írták alá.

A bizottság megállapította, hogy a két ország gazdasági kapcsolatait az elmúlt időszakban hozott határozatok megvalósítása nyomán eredményesen tovább fejlődtek. Hazánk műszaki-gazdasági közreműködésével a Mongol Népköztársaságban létrehozott vállalatok sikeresen teljesítik termelési terveiket. Különösen nagy figyelmet fordítottak a szonoinoi biokombinát, a darhani hűsombinát, valamint az ulánbátori ruhagyár folyamatos üzemeltetésére és fejlesztésére. To-

vább a szalai volfrámléőhely közös kiaknázásával kapcsolatos együttműködésre. Az ülésszakon meghatározták az együttműködés további feladatait. Tudomásul vette a bizottság a két ország illetékes minisztériumainak, illetve főhatóságainak tájékoztatását az ez évi árucserforgalmi és fizetési jegyzőkönyv teljesítésének helyzetéről, a jövő évi jegyzőkönyv elkészítéséről, valamint az 1981-1985 évi népgazdaságfejlesztési tervek koordinációjának menetéről.

Megállapította a bizottság, hogy a két ország műszaki-tudományos együttműködése jól fejlődik, s az ilyen jellegű együttműködés hatékonyságának fokozására elhatározta a műszaki-tudományos együttműködési albizottság megalakítását.

Tumenbajarin Ragcsa látogatást tett a mezőúri Magyar-Mongol Barátság Tszben, a Phylaxia Oltoanyag-és Tapszertermelő Vállalat-

nál, s megtekintette a szolnoki szolgáltatóházat.

Donoijn Purev, Mongólia budapesti nagykövete csütörtökön este a nagykövetségen fogadást adott a bizottság ülésszaka alkalmából.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja csütörtökön délután a Parlamentben fogadta Tumenbajarin Ragcsát, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának első elnökhelyettesét, a Mongol Népi Forradalmi Párt Politikai Bizottságának tagját. A szívélyes, baráti légkörű találkozó részt vett Borbándi János, valamint Donoijn Purev is. (MTI)

Németh Károly fogadta a berlini pártbizottság delegációját

Németh Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára csütörtökön a KB székházában fogadta a berlini pártbizottság delegációját, amely Konrad Naumannnak, a Német Szocialista Egységpart Politikai Bizottsága tagjának, a berlini pártbizottság első titkárnak vezetésével az MSZMP budapesti Bizottságának meghívására tartózkodik hazánkban.

A szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett Mehes Lajos, az MSZMP KB tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. Jelen volt Rudolf Tosske, az NDK magyarországi nagykövete. (MTI)

Lubomir Strougal csehszlovák miniszterelnök Tokióban két alkalommal tárgyalt Ohira Maszajosi japán kormányfővel. A képen a két politikus a második megbeszélés után búcsúzik egymástól. (Telefoto - AP - MTI - KS)

A külügyminiszter nyilatkozatának „nincs jelentősége”

Folytatódik a túszdráma Iránban

A volt iráni sah tíz napon belül elhagyja az Egyesült Államokat és visszatér Mexikóba, jelentette szerdán este az NBC hálózat. Értesülés szerint az amerikai kormány nemcsak tud a sah tervéről, hanem szorgalmazza is távozását: emlékeztettek, hogy eredetileg mintegy három hétben irányozták elő amerikai gyógykezelésének időtartamát — s ez az idő már letejt.

Szerdai sajtójelentés szerint a sah orvosai úgy látják: veszély nélkül szállítható.

Amikor a bíróságokhoz szándékozik elhagyja az Egyesült Államokat az iráni követelések befagyasztásáról hozott döntése ellen — Svájcban ügyvédekkel bízt meg azzal, hogy eszközöljék ki a volt sah által svájci bankokban elhelyezett mintegy 4,5 millió svájci frankra tehető összegek visszajuttatását Iránban. Erich Diefenbacher, az egyik megbízott ügyvéd újságíróknak kijelentette: Reza Pahlavi 1974-ben Zürichben meg a következőket mondotta: ő maga nem rendelkezik semmiféle vagyonnal, az általa letétbe helyezett összeg az iráni néptulajdonát képezi.

Az Arab Liga tuniszi külügyminiszteri értekezletén bírálták Carter elnök intézkedését, és több résztvevő célzott rá: a továbbiakban alaposabban megfontolják majd, hogy pénzüsségeket helyezzenek el az Egyesült Államokban.

Újabb összetűzésekről érkeztek jelentések csütörtökön Kurdisztánból: kurd felkelők több helyütt közelharcot vívtak Khomeini híveivel és Szanandads belvárosában az éjszaka pokolgépek robbantak.

Az AFP hírügynökség teheráni értesülése szerint befejezte munkáját az alkotmány kidolgozásával megbízott munkacsoport. A 12 fejezetből és 175 paragrafusból álló új alkotmánytervezet Montazeri ajatollah, a bizottság vezetője szerint egyenlő jogokat biztosít a siita és szunnita muzulmánoknak. A tervezet jóváhagyását hivatott népszavazást értesülni december 2-án tartják.

Eddig legalább 500 halottja van az Irán északkeleti részében bekövetkezett földrengésnek, de az iráni hatóságok nem zárják ki azt a lehetőséget sem, hogy a halottak száma elérje az ezret.

A rejtékely Madridban van?

Az ETA politikai-katonai ágazata, amely vasárnap reggel óta fogva tartja Javier Ruperezt, a Demokratikus Centrum Unió nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó titkárárt, mind ez ideig nem reagált az elrabolt politikust családjának felkérésére. A család kérte: szolgáltatassanak valamilyen bizonyítékot arra, hogy a képviselő ép és egészséges.

Sajtójelentések szerint a rendőrség továbbra sem találja azt a rejtékelyt, ahol Javier Ruperez elrablói fogva tartják. Egyes feltételezések szerint a titkos lakás Madridban, vagy a spanyol főváros környékén van.

A rejtékely kulcsát azonban Baszkföldön keresik, erre vallanak a baszkföldi tartományokban, elsősorban Vizcaya-ban végrehajtott sorozatos letartóztatások és házkutatások. Az akció során őrizetbe vettek nagy részét kihallgatásuk után elbocsátották.

Csütörtökön újabb terrorcselekményeket hajtottak végre a Baszkföldön: három fegyveres fiatal géppisztolytűzrel zúdított Tomas Lopez de Diego alezredesre. A csapattiszt, aki lakásáról volt indulóban, súlyosan megsebesült, s a San Sebastian-i kórházban műtétet hajtanak végre rajta. (MTI)

Véget ért a „Kambodzsa-vita”

Szerdán éjszaka szavazással ért véget az ENSZ közgyűlésének az a vitája, amelyet az öt ASEAN-ország kezdeményezésére indítottak a „kambodzsa kérdéstről”.

A kambodzsa helyzet kialakulásának valódi okait több felszólalásban megkerülő vita résztvevői közül 91 ország képviselője megszavazta az ASEAN-államok által előterjesztett és 25 nyugati ország által támogatott határozati javaslatot. Ez ajánlja, hogy „haladéktalanul vonjanak ki az országból minden idegen csapatot”. Huszonegy állam küldöttei a javaslat ellen szavaztak, 29 delegáció pedig tartózkodott.

A javaslat ellen szavazott Afganisztán, Angola, Bulgária, Belorusszia, Kuba, Csehszlovákia, Dél-Jemen, Etiópia, az NDK, Grenada, Guyana, Magyarország, Laosz, Mongólia, Mozambik, Nicaragua, Lengyelország, Sao Tomé és Príncipe, Ukrajna, a Szovjetunió, Vietnam.

A kambodzsa belügyekbe beavatkozó javaslat támogatója volt az ASEAN-országok mellett Kína, az Egyesült Államok, valamint Finnország és Ciprus kivételével minden európai tőkés ország, továbbá számos afrikai és latin-amerikai állam. (MTI)

RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN

BUDAPEST. Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja csütörtökön a főváros legnépesebb kerületében, a 200 ezer lakosú XI. kerületbe látogatott. Részt vett a látogatáson Uzsoki István, a Budapesti Pártbizottság osztályvezetője.

LISSZABON. Csütörtökön a reggeli órákban Marinha Grande város központjában lelőtték Jose Manuel Placidot, a Munkások Forradalmi Pártja elnevezésű ultrabalos szervezet egyik vezetőjét. Az ismeretlen tettesek a gyilkos lövéseket egy robogó autóból adták le.

HAVANNA. Raul Castro, Kubi Kommunista Párt KB másodtitkára, a forradalmi fegyveres erők minisztere fogadta Alekszej Japisevet, az SZKP KB tagját, a szovjet hadsereg és tengerészeti flotta politikai fősoportfőnökét, aki katonai küldöttség élén hivatalos baráti látogatáson tartózkodik Kubában. A megbeszélésen a két ország fegyveres erői közötti együttműködés kérdéseit vitatták meg.

BREZA. Szerdán bányamunkások történt a jugoszlávia Breza melletti szénbánya egyik aknájában és maga alá

temetett öt bányász. Hetven főnyi mentőcsoporthoz indult a nyolc méteres meddőhányóréteg alatt rekedt bányászok kiszabadítására.

BUDAPEST. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke, és Apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta Pamuk Sándort, hazánkban a Marokkói Királyságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövét, aki a közeli jövőben utazik állomás-helyére.

PÁRMA. A pármái kórházban szerdán történt robbanásnak a legújabb jelentések szerint húsz halálos áldozata van. A romok eltakarításán dolgozó munkások az éjszaka folyamán megtalálták az utolsó eltűnt személyek holttestét is. A robbanás körülményeinek kivizsgálására bizottságot hoztak létre.

TUNISZ. Tuniszban csütörtökön megnyílt az arab külügyminiszterek tanácskozása, amely a november 20. és 22. között tartandó X. arab csúcserkekezletet hivatott előkészíteni. A találkozózn 21 küldöttség vesz részt, köztük a PFSZ delegációja is. Egyiptom különutas politiká-

Rhodesiai alku

Kompromisszumos megállapodás jött létre csütörtökön a londoni Rhodesia-értekezleten az ország függetlenségét megelőző átmeneti időszak politikai intézkedéseiről. A még nem végleges megállapodás — ugyanis életbe lépése csak a jövő héten kezdődő tűzszüneti tárgyalások eredményességétől függ — azon a terven alapul, amelyet Kenneth Kaunda zambiai elnök adott át a brit kormánynak és a Zimbabwe Hafafias Frontnak.

A megállapodás felhatalmazza a brit kormányt, hogy amikor jónak látja, főkormányzót küldjön ki Rhodesiába, helyreállítván ezzel a fehéreltűes rezsim lázadására nyomán megbontott gyarmati státusát, választásokat rendezzen és függetlenségét adjon az afrikai nevén Zimbabwe-nak ismert országnak. A brit kormánynak a megállapodás nyomán, bizalmat előlegezve a fehéreltűes Smith-rendszernek és zimbabwei szövetségének, a Muzorewa püspök vezette „többségi kormánynak”, máris feloldotta a Rhodesiai státuszban több mint 10 éve fennálló gazdasági szankciókat.

Lord Carrington, a londoni konferencia elnöke előzőleg ultimátummal fenyegette meg a Hafafias Frontot, hogy amennyiben haladéktalanul nem fogadja el az átmeneti időszak brit tervét, akkor London egyedülállóan kiegészíti a Muzorewa-rezsimmel. Ugyanakkor Carrington mezesmadzagot is felkínált a Hafafias Frontnak: a tűzszünet fenntartásában egyenlő státust ígért a felszabadítási szervezetnek, mondván, hogy „mindkét fél haderői egyformán felelősek lennének” a tűzszünet fenntartásáért. Másrészt némi engedményt is tett a tűzszünetet ellenző nemzeti — valójában brit — katonai erő hatáskörének bővítésével. Jelezte: a brit katonai kontingens „stabilizáló erők” marad meg Rhodesiában egészen a függetlenség kiáltásáig. Ebben burkolt ígért van arra, hogy elhárítana egy esetleges puccsot a választások után a rezsim hadserege részéről.

A Hafafias Front képviselői beleegyeztek a kompromisszumba, de leszögezték: Angliára harud a felelősség, ha felrúgja a londoni konferenciát. Brit munkáspárti és liberális körök aggodnak a kormány szerintük kockázatos politikai játszmája miatt. Ha ugyanis nem születik meg a megállapodás a tűzszünetről, s ennek ellenére kiküldik a brit kormányzót és a katonai kontingent, Anglia könnyen egy gyarmati gerillaháborúba sodródhat.

Befejeződött a genfi környezetvédelmi konferencia

Csütörtökön befejeződött Genfben az európai magas szintű környezetvédelmi konferencia. A Magyar Népköztársaság kormánykudtőségét Straub F. Bruno akadémikus, az Országos Környezet-és Természetvédelmi Tanács elnöke vezette.

A háromnapos genfi konferencia nemzetközi egyezményt (konvenciót) fogadott el a nagy távolságra eljutó és országhatárokon átterjedő légszennyezés korlátozásáról. A jelentős dokumentumot 34 ország küldötte, valamint a Közös Piac képviselője írta alá. A fórum résztvevői ezen kívül nyilatkoztak a foglalkoztatott meg és fogadtak el a hulladékokban szenny technológiák alkalmazásáról, illetve a hulladékanyagok újbóli hasznosításáról.

Azokról az ENSZ-közgyűlés jelenlegi ülésszakán. Szakmai szempontból a konferencián elfogadott nemzetközi egyezmény a fő súlyt arra helyezi, hogy az aláíró országok a jövőben vállalják az elkötelezettséget (nem kötelezettséget — a szerk. megj.) a levegőbe kerülő kén-dioxid-tartalom csökkentésére, növeljék a levegő kén-dioxid-szennyeződését ellenőrző és mérő hálózatokat, és az eredményekről rendszeresen tájékoztassák egymást. A konvenció arra is osztonoz, hogy az európai térség országai dolgozzák ki saját nemzeti — a légszennyezés csökkentését célzó — stratégiájukat és erről időről időre tájékoztassák az ENSZ európai gazdasági bizottságát. (MTI)

Hajó-szerencsétlenség Isztambulban

A török hatóságok lezárták a hajóforgalom elől a Boszporuszut, hogy csütörtökön reggel az isztambuli kikötő közelében egy román tartályhajó egy görög teherhajóval összeütközve felrobbanjon és kigyulladjon. Egyelőre több mint nyolcvan hajó vesztegel Isztambul közelében és várakozik arra, hogy megérkezzen a hajón keletkezett tüzet és lokalizálják a víz felületét borító, lángoló olajrejtéget. A Reuter angol hírszolgálati iroda jelentése szerint a két hajón keletkezett tüzet sikerült megfékezni, az azonban nem ismeretes, vajon megfékezték-e már a lángba borult olajrejtéget is.

A török hatóságok katonai járműveken szállítják át a lakosokat az Isztambul két partját összekötő hídon, mivel a komphajók forgalma is megbénult.

A hírügynökségek egymásnak ellentmondó adatokat közölnek arról, milyen mennyiségű nyersolaj került a tengerbe a katasztrófa alkalmával, egyes jelentések szerint 50 ezer, mások szerint 95 ezer tonnára becsülhető. Ami az embervesztéseket illeti: a román tartályhajó személyzetének tagjai közül eddig háromnak a holttestét találták meg, egy tengerészült súlyos, kettőt könnyebb égési sérüléssel kórházba szállítottak. Ötven román tengerész sorsa egyelőre ismeretlen. A görög teherhajó egész legénységét sikerült megmenteni. (MTI)

„Elmász

Érdemes-e

A napokban jobb hírességet üzemeltető böngetem, s megakadt a szem Fenyes János hortobágyenergetikus cikkén.

Főleg a befejezésen: „Az elmúlt évben (az egykerületünkben) egy emcsúcsidőben ment el a mártárba, megdarálni egy kukoricát. Egy daráló teljesítménye 19 kW. A szerződésben természetesen a daráló működéséhez nem volt csúcsidőre bekötve teljesítmény, mivel ebben az időszakban nem üzemel. Mivel áramszolgáltató műsereit a 19 kW többleteljesítményemérték, így ebben a napban 19x1500=28500 forint pótdíjat kellett fizetni azért, mert csúcsidőben zárták le a zsák kukoricát. Elírásra, véletlen nyomhibára nem gyanakodtam, a hatalmas pótdíj olyanny felülmúlta képzeletem, hogy fogtam magam és utaztam Balmazújvárosra Lajos Istvánhoz, a TITÁ kiirendeltség vezetőjéhez. Hány kérdést is magam vittem.

— 28500 forint pótdíj a zsák tengeri ledarálásáért. Tul sok.

Lajos István kitépett lapot jegyzetfüzetéből szorított. Bólintott. Igen, pen ennyi a pótdíj.

— Arról van itt szó, hvalaki olyan időben indult meg a villannyal működő daráló, amikor nem volt szabad: vagyis 16 óra perc és 21 óra között. Ertelem csúcsidő! Tehát, mert eltekintve attól, hogy hány zsák tengerit daráltak le, 19 kilowattos teljesítmény daráló működésbe jött. Ez tény, pedig a leplombáz maximum mutatók műsérkelhetetlenül és tévedetlenül regisztráltak, mert zenőt percnyi fogyasztás visszavonhatatlanul zékelt. A mutatót javomni állítjuk vissza, más honem férhet.

Ha szerződésbe foglalmondjuk ezt a csúcsidőirálást, akkor a 28500 forint az egyetlenkedett részszámított volna fel díjtéként a TITASZ. Nyilván szabálytalanság történt, szen az a darálás nem létezik. Egy juhteletet ellvisszavittatvány motorjának ja

Vegyük

korom

A Hajdú-Bihar megye Fűtéstechnikai Szolgálat Vállalat már 1976-tól lalkozik a gáz- és olajtűzűsű kazánok műszeres ellenőrzésével, hatásokmérésével. Ez év második felétől új szgálgátással, a kazánok vegyszeres koromtalanságát ellenőrzésként ki eddigi tekenységüket.

Az eljárás előnye az edalkalmazott kezi tisztítás szemben az, hogy a tisztítidő, mely a kazánok teljesmennyétől függően eddig lehetett vett igénybe, most e két napra csökkent. A vegyszeres tisztítás ezer üzórán át biztosítja a ka jobb hatásfokkal történő műeltetését, gazdaságos tüloanyag-felhasználást teszhetővé és környezetvéde

„Elmásznak” a kapcsolóórák

Érdemes-e tengerit darálni csúcsidőben?

A napokban jobb híján friss üzemi lapokat böngésztem, s megakadt a szemem Fenyves János hortobágyi energetikus cikkén.

Főleg a befejezésen:

„Az elmúlt évben (az egyik kerületünkben) egy ember csúcsidőben ment el a magtárba, megdarálni egy zsák kukoricát. Egy daráló teljesítménye 19 kW. A szerződésben természetesen a daráló működéséhez nem volt csúcsidőre lekötve teljesítmény, mivel ebben az időszakban ez nem üzemel. Mivel az áramszolgáltató műszerei ezt a 19 kW többleteljesítményt bemérték, így ebben a hónapban 19x1500=28 500 forint pótdíjat kellett fizetni azért, mert csúcsidőben darálták le a zsák kukoricát.”

Elirásra, véletlen nyomdahiába nem gyanakodtam, de a hatalmas pótdíj olyannyira felülmúlta képzeletemet, hogy fogtam magam és elutaztam Balmazújvárosra Lajtost Istvánhoz, a TITÁSZ kirendeltség vezetőjéhez. Néhány kérdést is magammal vittem.

— 28 500 forint pótdíj egy zsák tengeri ledarálásáért? Túl sok.

Lajtost István kitépett egy lapot jegyzetfüzetéből és szorított. Bolintott. Igen, éppen ennyi a pótdíj.

— Arról van itt szó, hogy valaki olyan időben indította meg a villanynyal működő darálót, amikor nem volna szabad: vagyis 16 óra 30 perc és 21 óra között. Ez a téli csúcsidő? Tehát, most eltekintve attól, hogy hány zsák tengerit daráltak le, a 19 kilowattos teljesítményű daráló működésbe jött. Ezt a tényt pedig a leplombázott maximum mutatók és tévedhetetlenül regisztrálta, mert tizenöt pernyi fogyasztást már visszavonhatatlanul érzékel. A mutatót havonta mi állítjuk vissza, más hozzá nem férhet.

Ha szerződésbe foglalják, mondjuk ezt a csúcsidő darálást, akkor a 28 500 forintnak az egytizedét részletként számította volna fel díjtételként a TITÁSZ. Nyilván, szabálytalanság történt, hiszen az a darálás nem létkérdés. Egy juhtelepelt ellátó vízszivattyú motorjának járása viszont csúcsidőben is az.

Egyébként a darálás problémája jóval általánosabb, mintsem azt hinnénk. A falvakban, alighogy a munka véget ért, a kisteljesítményű daralók szemléletmódú daralók feszültséget. Ilyenkor hunyrog a villany, a televíziós készülékek, a képernyőn fantomok és ködfelhők rezegnek.

Ellenőrizni (mint a nagyüzemekben, akár ennél a rossz időben bekapcsolt daralónál) már nem áll módunkban. Csak a lakosság belátása segíthet az áramingadozásban.

— S mi történik a zugegesztőkkel? A villanyhegesztés okozta feszültségingadozás a közhalozatban országos jelenség. Induljunk el onnan, hogy kétféle trafót ismerünk: a gyárit és a saját tekerceselűt, melyek közül a legtöbb a legkülönbözőbb keresztmetszetű drótokból van összetákolva, nincs zavarsűrűségi s ha ráadásul csúcsidőben szikráztatják a pálcát, olyankor egy egész utca átkozódik.

Joggal. Egy-egy házi butykoló hegesztőtrafó olyan feszültségingadozást vált ki, ami a képcsövet is megveszeli. Ellenőrzésünk során találkoztunk már olyan házi hegesztőtrafóval, amelynek teljesítménye üresjárásban is legalább egy üzemelő porszívóval vetekedett.

A villamosenergia-törvényben van egy kitétel, s az kimondja: a fogyasztó csak oly módon vételezhet energiát, ha azzal a mások kommunális áramigényét nem zavarja, nem akadályozza. Nos. Ha egy ilyen magáról és a csúcsidőről megfeledkezett hegesztőről tudomást szerzünk, akkor az illető mérőfőbiztosító automatáját kisebbre cseréljük ki, mert a kommunális hálózat elsősorban a világításnak és a háztartási gépeknek, a televíziós készülékeknek adja, szolgáltatja az áramot. De minthogy azt más kisgépek is felhasználhatják, e törvényben az is benne foglaltatik, hogy a gépek a közeli hálózatot 3 volt feszültségessélnél többet nem idezhetnek elő. A baj csak az, hogy ezek a 3 voltok összeadódnak s ismét hunyroghat a villanygőz s az is, aki a szobában látni szeret-

ne. A maszek gyártmányú hegesztőtrafók, a már említett házi butykolésűek 10, 15, de sokszor 20 volt feszültségessé okoznak — egyenként, lényegesen megrövidítve a képcsövek időállóságát. Azok a felszólítottak, akik hegesztőpálcájukkal nem hagyják abba „csúcsidőben” tevékenységüket, akár ki is kapcsolhatók az áramszolgáltatásból. Tehát nemcsak az áramlopás büntethető.

— A zavarkelő góccok mind ki tudja szűrni a TITÁSZ?

— Sajnos nem. Én ugyan csak a magam kirendeltségéről beszélhetek. Nagyhegyes, Balmazújváros, Hortobágy körzetéről. Ellenőrző apparátusunk kicsi ahhoz, hogy föl számolja, megszüntesse például a notórius csúcsidő hegesztők szabálytalankodását. Pedig az ilyen „Csináld magad mozgalom” mind jobban kiterjed, megveszeli, olyannyira, hogy már az adóhivatal is fölünk érdeklődik zugegesztők iránt.

Van aztán egy másik készülék, a villanybojler, amely főleg azokban a falvakban, ahová a gáz még nincs bevezetve, egyre inkább hódít. Ez fölöttébb örvedetes életszínvonalbeli tény és igény. Az említett körzetben 1300 villanybojler tartunk számon s ehhez még hozzájön 250 igénylés. Az úgynevezett éjszakai áram melegíti fel a vizet, de jó néhány villanybojlerre kötött mérőóra kis idő elteltével, ahogy mondani szokták, „elmászik”. Sokszor bele a csúcsidőbe. Vagyis a bojler idő előtt kapcsol. Nem lehet ezen annyira csodálkozni. Mint minden óra, ez is előbb-utóbb kényi vagy sietni kezd. Földérítésre várnak tehát a „mászó” órák is, a megállókkal együtt.

A nagyüzemekről még csak annyit: bár a kirendeltség területéről a TITÁSZ-nak az elmúlt évben még nagy összegű teljesítménytúllépési pénzt fizettek, immár megszivlelik a csúcsidőn kívül s megfontolják a csúcsidőn belül az árammal hajtható gépek üzemeltetését.

Persze könnyelmű emberek mindig, mindenhol akadnak, nemcsak abban a bizonyos kerületben.

(Szalai Csaba)

ÖNKRITIKUS VÁLLALATOK

Különböző vizsgálatok, számítások és elemzések egybehangzóan azt mutatják, a hazai ipar árukibocsátásának egyharmada megfelelő hasznót hoz, azaz gazdaságosan állítható elő. A másik egyharmad esetében — részben jelentős, részben nem túl nagy ráfordítások árán — a gyártás gazdaságossága tehető, azaz van jövője ezeknek az áruknak, termékcsoportoknak. A hátralevő egyharmaddal azonban nem lehet mit kezdeni. Sorsa a fölszámolás, a mással történő fölváltás lehet. Ha az lesz... Mert a szabad forgó mérlegeléseket ágazati és népgazdasági irányító szervezetek végezték, maguknak a termelőknek a véleménye — elsősorban a gazdaságtalanul készített cikkek előállítását — ennél optimálisabb. A gond az, hogy meglehetősen ingataltalajon nyugszik ez az optimizmus; gyakran a pusztá reménykedésen.

Ne hamarkodjunk el az ítélezést, ami szerint általában hiányoznak a kellő kritika, önkritikai hajlandóság a termelőhelyekből. Örvedetesen gyarapodik azoknak a vállalatoknak a száma, amelyek — igaz, legtöbbször a piaci tapasztalatok kényeszerének engedve — következetesen használt módszereik közé sorolták az önkritikus elemzést, termékre, a termelési környezetre, vállalati mechanizmusra egyaránt értve ezt. Gazdag példátartásunkodik a nehézipari, a kohó- és gépipari tárcánál arról: a vállalatok egy része teljes tárgyalgossággal mérte fel teendőit és lehetőségeit, felsőbb utasítás nélkül csoportosította fejlesztendőket és szinten tartandókat, illetve megszüntetendőket minősítéssel termékeiket, ráelt a vállalati szervezet gyenge pontjaira, s nem késekedett a cselekvéssel sem. Érdekes, de aligha véletlen módon ezeknek a termelőhelyeknek a többsége hitelt igényelt és kapott a negyvenötmilliárd forintos exportfejlesztési keretből, s ami a lényeges: kivételektől eltekintve teljesít mindazt, amit a hitel fejében kötelezettségeként elvállaltak.

Szónoki kérdés ugyan, de azért megfogalmazzuk: aki nem kér hitelt, az melőzheti az önkritikát is? Minden termelőszervezetnek jellemzője a mozgás, a változás igénye. Amennyiben ez az igény nem érvényesül, akkor megreked a haladás, az eredmények egy ideig ugyan még elérhetők, de azután hirtelen — az érintettek szerint „váratlanul” — bekövetkezik a megtorpanás; a szervezet képtelen a megváltozott feladatok és követelmények teljesítésére. Ennek tudatában már megfogalmazhatjuk azt a kétségtelenül köznapi igazságot, hogy valójában az önkritikus szemlélet sarkköve, nélkülözhetetlen feltétele a folyamatos lépéstartásnak, a színen maradás-

nak, a piacok — az értékesítési pozíciók — megtartásának.

Senki sem tudhatja jobban — s nem tudja — a helyben levőknél, a termelői közösség tagjainál — a vezetőktől a legkisebb tapasztalatú pályakezdektől, mindenkit beleértve ebbe — hol vannak, miért vannak a gondok, az ismétlődő akadályok. Ami a meghökkenőt: vállaltszociológiai vizsgálatok — s nem kevésbé: az igénybe vett külföldi szervezőintézetek tapasztalatai! — egyértelműen azt bizonyították, a termelőhelyek túlnyomó többségén a bajokkal tisztában vannak. A következő lépés hiányzik: a bajok okainak elemzése, s a cselekvési készség! Nyersebben szólva: a gondleltár szinte mindenütt készen áll, de nem tudnak — nem akarnak? — mit kezdeni azzal. Várnak. Hátha... A termelésben azonban ez a hátha egyenlő az esélyek föladásával, a lépések megalapozásának mellőzésével, a remény tervvé avatásával.

Ezt a buktatót kerülik el az önkritikus vállalatok. S azért, mert időt és lehetőségeket emésztő várakozás helyett pontosan meghúzzák a határvonalat, mi az, ami a teendők nagy halmból rájuk tartozik, s mi az, ami átfogóbb intézkedéseket követel, azaz hatáskörükön kívül áll. S mert tudják, hogy az idő termelési tényező, nem úgy vélekednek, hogy először lépjenek mások, s akkor mi is ez, amire amire módjuk nyílik, abban azonnal cselekednek. Eközben sürgetik — olykor: joggal hangosan — a másoktól elvárható intézkedéseket és tetteket, azaz már eredményeik vannak, s úgy küzdenek kifelé és befelé, a holnap haladásért.

Ismét egy elemző vizsgálódásra hivatkozunk: pénzügyminisztériumi és banki szakemberek végezték. Kétszázaléknál több vállalatnál került mérlegre a termelésnek fejlesztésre érdemes része, s egyebek között megállapították: a cégek jelentős létszámú csoportjánál olyan intézkedések sora kézik, amelyben nincs szükség lényegesebb befektetésre, amelyek valójában csak tisztánlátást, kockázatot is vállaló helyi döntést és szervezeti igénynek. Sokat mond ez arról, milyen a kritikai, önkritikai hajlandóság, készség a termelőhelyeken, s mert olyan, amilyen, szinte törvényszerű: a vállalatok a szabályozók változására, szigorodására panaszkodnak, de szót sem ejtenek elszalasztott lehetőségeikről, eredményeket kisebbítő tévovásáikról, stratégiát mellőző tehetetlenkedéseikről. Ez az alapállás erősen fékezi a változások szükségességének fölismérését, s ennek híján magukat a változásokat is.

Veress Tamás

Vegyszeres koromtalánítás

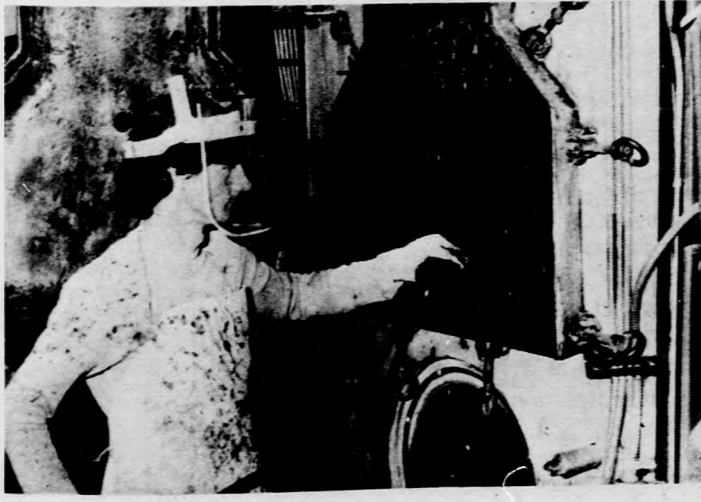
A Hajdú-Bihar megyei Fűtéstechnikai Szolgáltató Vállalat már 1976-tól foglalkozik a gáz- és olajtűzelésű kazánok műszeres ellenőrzésével, hatástökmérésével. Ez év második felétől új szolgáltatással, a kazánok vegyszeres koromtalánításával egészítették ki eddigi tevékenységüket.

Az eljárás előnye az eddig alkalmazott kézi tisztítással szemben az, hogy a tisztítási idő, mely a kazánok teljesítményétől függően eddig egy hetet vett igénybe, most egy-két napra csökkent. A vegyszeres tisztítás ezer üzemórán át biztosítja a kazán jobb hatásfokkal történő üzemeltetését, gazdaságos tüzelőanyag-felhasználást tesz lehetővé és környezetvédelmi

szempontból is jelentős. Az új módszert, melyhez a vegyszert a Ferrokémia gyártja és forgalmazza, meggyékben eddig 15 vállalat és intézmény 27 kazánházában mintegy 60 kazánjában próbálták ki. Minden esetben tökéletes koromtalánítást, fémtiszta felületet értek el. Ennek eredményeként javult a tüzelőanyag égése a kazánban és kevesebb szennyező anyag kerül a kéményen keresztül a levegőbe, mely környezetvédelmi szempontból is nagyon előnyös.

A Fűtéstechnikai Szolgáltató Vállalat a következő év második felétől a kazánok víztér-oldali tisztításának bevezetését tervezi.

Kopasz Árpád tudósító

Értekezlet Pesten

Most már tudják, majd lesz valami...

Példa ez persze, s talán — reménykedünk — nem is tipikus eset. Az azonban bizonyos, hogy miközben — a Minisztertanács két egymást követő határozata alapján — az államigazgatásban lényeges erőfeszítésekre kényszerülnek az ügyviteli költségek csökkentése érdekében, a vállalati szervezetnél alig tapasztalható annak érzékelése, hogy új szelek fújnak a gazdálkodásnak ezen, a sokáig mellékesen kezelt terepén is. Amit az is bizonyít, hogy az ún. vállalati általános költségek a legutóbbi esztendőben minden más költségfajtánál gyorsabban növekedtek! S emögött nemcsak fölőlesleges kiadások húzódnak meg, hanem — és elsősorban, döntő fontossággal — az is ott áll, hogy a lehetségesnél jóval kisebb a gyárak, gyáregységek, telephelyek önállósága, hatásköre. Olyasminden is a vállalati központ dirigál, amiben ez szükségtelen, amit a helyiek sokkal jobban tudnak, ismernek. S nemcsak a több telephelyű vállalatoknál divat a túl gyakori berendezés gyakorlat, hanem a különféle irányítószervek munkastílusára is: persze, a főváros említése a címben pusztán jelkép, hiszen akkor sem más a helyzet, amikor megyéket szel át, Addig viszont a vállalatok semmit nem tehetnek, így az értekezlet egyetlen értelme:

Némi képet kaphatunk a közpénzü utaztatás lehetőségeiről, ha leírjuk: a szocialista iparban 1413 cég — vállalati és szövetkezeti — tevékenyedik, ezek azonban 9430 ipartelep birtokosai. Még ha tudomásul vesszük is, hogy a telepek egy része ugyanazon a földrajzi helyen található, mint a vállalati központ, akkor sem zsurgódik kicsinyre az előbbi számadat. Ráadásul nemcsak az utazásokról van szó, hanem a sürgőssre, meg azonnallalra kért telefonok tömegéről, a papírhegyekről — hiszen „jó hogy az ún. vállalati általános költségek a legutóbbi esztendőben minden más költségfajtánál gyorsabban növekedtek! S emögött nemcsak fölőlesleges kiadások húzódnak meg, hanem — és elsősorban, döntő fontossággal — az is ott áll, hogy a lehetségesnél jóval kisebb a gyárak, gyáregységek, telephelyek önállósága, hatásköre. Olyasminden is a vállalati központ dirigál, amiben ez szükségtelen, amit a helyiek sokkal jobban tudnak, ismernek. S nemcsak a több telephelyű vállalatoknál divat a túl gyakori berendezés gyakorlat, hanem a különféle irányítószervek munkastílusára is: persze, a főváros említése a címben pusztán jelkép, hiszen akkor sem más a helyzet, amikor megyéket szel át, Addig viszont a vállalatok semmit nem tehetnek, így az értekezlet egyetlen értelme:

ban nyomtatékosan arra figyelmeltetnek, hogy miközben sok fölös, pörhuzamos tevékenység foglalja le a vállalati központok apparátusát, a tényleges központi feladatoknak csak töredékét látják el, azzal érvelve, mentve, magyarázva a helyzetet, hogy nincs idő, erő rá...!

Tünet az értekezlet Pesten — vagy bárhol másutt —, ha nem szolgál mást, mint a központ fontosságát tudatni azokkal, akik „valahol lent a gyárban, gyáregységben” tevékenykednek. Tünet, mert a szervezet működésének formális elemeit helyezi a középpontba, az alá- és fölértekezletet, a hierarchiát testesíti meg a feladatok rangsorolásában, s nem a feladatok súlyát, szerepét véli elsődlegesnek. S ezért az igazán nagy veszteség — bár ez sem lebecsülhető — nem csupán az utazások ideje, költsége, a papírhegyek előállításának ára — munkabérben, irógép-kopásban, sokszorosítottpapírban és festékben, postai díjban — s nem is a telefonálgatások, a telexezések forintjai a veszteség, hanem az, ami belőlük következik. A kezdeményezőkétségesség lehűtése, az egymást keresztező intézkedések okozta zűrzavar, az a távolság, amely a működés lehetséges és tényleges eredményeit elválasztja telephelyeken, gyáregységekben, vállalatoknál.

Lázár Gábor

Szentimentális utazás

Nagy meglepetésemre a tizennyolcadik századi angol író, Sterne fenti című regényében találtam az alábbi részletet. Lehet persze, hogy nem egészen „megbízható” kiadás került a kezembe, de azért idezzünk egy rövidke fejezetet:

„A minap a klinikán jártam, s dolgom végeztével elégedetten fedeztem fel egy omnibuszmegállót a szociális otthonnal szemközti. A lehelő avart taposva arra gondoltam, mily bölcs dolog, hogy az időseknek biztosítanak egy megállót, ne kelljen messze gyalogolniuk. Nem éreztem bűnösnek magam, hogy — bár még viszonylag fiatal vagyok — magam is beálltam várakozni. Meglepetésemre még a menetrendet is megjelentetnek az oszlopon, ilyenekkel pedig még nem találkoztam ebben a városban, mert menetrendszertünet lépik a játekközdű városok. Szívem nagy gyönyörűségére felfedeztem, hogy a tizes jelzésű omnibusz néhány perc múlva érkezik. Így azt sem bántam, hogy jó néhány villányos elhúzott a belváros felé tőlem néhány méterre. Jött is a busz a kopasz fák

között, aztán ugyanúgy el is ment. Kicsit lassított, hogy kigyűljék bennem a remény, de aztán otthagytott, magányosan, árván. Elbandukoltam a villányoshoz, s nagy szomorúsággal folytattam utam. Csak az vidított fel, hogy az egyik megállóban megtréfáltunk egy lélekszakadva futó idős házaspárt, akiknek éppen az orrára csuktuk az ajtót. Szájukról leolvastam, hogy izes helyi nyelvjárásban csúnya szavakat mondanak. Még vidámabb lettem, amikor felfedeztem, hogy a villányos és a tizes omnibusz végül is egyszerre ért a nagy szálloda elé, ahol újból ráleptem az anyaföldre.”

A részlet elolvasása után gondos irodalomtörténeti kutatásokat végeztem, s rájöttem, hogy a hivatalos menetrend szerint a tizes omnibusznak nem kell megállnia a fentebb leírt megállóban, hiába az oszlopon levő cédula, amely ennek a járatnak a leírását is közli. Kár, hogy az angol utazó így becsapódott, mert egyébként olyan mai lenne az egész történet...

(csjef)

Közúti színháték

Nem tudtam megszólítani a hatalmas teherautó ifjú vezetőjét, mivel útjaink természetesen csak egy darabig — néhány percig — egyeztek. Addig, amíg a Szechenyi úton utolértem őt, megelőztem, teljesen szabályosan. De bevaló, hogy e veszélyes művelet utolsó másodperceiben már kénytelen voltam erősen megközelíteni a 60-as tempót, sőt lehet, hogy néhány kilométerrel meg is haladtam azt.

S erre a teherautó vezetője kényszerített. Amikor mellé értem, először is dudálással igyekezett figyelmemet és idegrendszeremet próbára tenni — teljes sikerrel. Mert amikor a hatalmas jármű öblös és fölöttebb erős dudája mellett elbődült, valóban összerándultak idegszálamaim. De ez még nem volt elég — legalábbis így gondolhatta az ifjú sofőr —, mert gyorsítani kezdett mellettem, ezáltal

nehéztvén meg helyzetemet. Ugyanis forgalmas lévén az utca, természetesen, hogy szembejött már jármű tűnt fel. S hogy az előzésem mégis szabályos volt, azt az bizonyítja legjobban, hogy a teherautó gyorsítása ellenére is sikeresen befertem eléje. Ha mondjuk ő nem gyorsít (azt nem is mondom, hogy netán segít egy kis lassítással), akkor minden a legnagyobb rendben zajlik le kettőnk között.

A fontos tehát végül is, hogy nem történt semmi különösebb. Megelőztem a teherautót, s mit tesz a véletlen, a piros lámpánál éppen úgy alakul a forgalmi rend, hogy mellem áll. S mi csinál? Ujabb harsogó túlköles, majd kihajlik a vezetőfülkéből és megfenyeget.

Korát tekintve — úgy néztem — talán a fiam lehetne.

(b. l.)

Amit a gyermek-gyógyúdtetésről még tudni kell

A Napló 1979. november 11-i számában — ál — aláírással érdekes és hasznos tájékoztató olvashattunk a gyermek-gyógyúdtetésről. Amit ezen üdülési forma céljáról, a gyógyúdtetésben végzett pedagógiai munkáról és egészségügyi gondoskodásról főként a szülők megnyugtatóan végt elmond, minden tekintetben helytálló, amit azonban a gyógyúdtetés szervezéséről, a rászoruló kiválasztásáról és magáról a beutalásról is, egyrészt kiegészítésre, másrészt pedig helyesbítésre szorul.

A 23 napos gyermek-gyógyúdtetés beutalójegeit 1974

óta nem a munkahelyi szak- szervezeti bizottságok üdülési felelősei adják, hanem az iskola révén kapják a tanulókat.

Az iskola a maga javaslatát nagy gondal és körültekintéssel készíti. A gyermek tanítója, illetve osztályfőnöke, az iskolaorvos, a csapatvezető, a napköziotthonvezető és a szakszervezeti titkár évenként összeírják és rangsorolják azoknak a gyermekeknek a nevét, akik egészségügyi és szociális szempontból leginkább rászorulnak a tanulással egybekötött gyógyúdtetésre. Az iskolai a névsort megküldi a

Pedagógus Szakszervezet megyei Bizottsága mellett működő gyermekúdtetési munkabizottságnak, s ez utóbbi el a beutalójegeket az iskolának. Általában kétszer annyi a javasoltak, mint a beutalhatók száma, ezért előfordul, hogy a rászorulóknak egy fél, esetleg egy teljes évet is várniuk kell a beutalóra.

A beutaló ára 1980. január 1-től 361 forint. Ez még így is csak tizedrésze a gyógyúdtetés valószínű költségeinek. Ha azonban a gyermek szociális körülményei indokolják, az úttörőcsapat, vagy a szülői munkaközösség vagy a szülői szakszervezeti bizottsága ennek az összegnek egy részét magára vállalja.

A beutaló árában benne van az utazási költség is. A szülőnek ezt csak egy kiadós tizóraival és 50—100 forint zseppénzzel kell kiegészítenie. Sok szülő a praktikus hátizsák helyett nagy bőröndbe rakja a szükséges holmit kívül a felesleges, olykor több napra is elegendő élelmet. A gyermek, különösen az alsótagozatos alig bírja, s ez sok gondot okoz a kísérő nevelőnek.

Számos szülő és néhány iskola abból a megfontolásból, hogy gyermeke a tanulásban elmarad, nem él ezzel a lehetőséggel. Hogy ne maradjon el, arról — miként — „ál” is világosan megírta — az üdülő intézményes gondoskodik. Kár lenne, ha gyermek-gyógyúdtetésünkben, ahol az oktató-nevelő munkát és az egészségről való gondoskodást oly harmonikusan egyesítik, egyetlen hely is kihasználatlanul maradna.

dr. E. Kiss Sándorné,
a gyermekúdtetési bizottság megyei tagozatának vezetője

Vasutasok országos orosz nyelvi versenye Debreceni első helyezett

Híven a korábbi évek hagyományához, a MÁV vezérigazgatósága az idén is meghirdette a vasutasok országos orosz nyelvi versenyt. A felhívás ezúttal is visszhangra talált és a budapesti döntőbe jutott debreceni versenyzők kiváló

helyezéseket értek el: Szűcs Ilona az első, Tassi Mihályné a harmadik, Ficsóri Katalin pedig a hatodik lett a népes mezőnyben.

A felvételen a kétéhes szovjetunióbéli utazást nyert Szűcs Ilona átveszi jutalmát.

(b. l.)

BUDAPEST HÍDJAI

A 100 ÉVES MAGYAR HÍDÉPÍTÉS TÖRTÉNETE 1.

Már csak egy emléktábla

Reggelente egy ország hallgatja a rádiót: hol van torlódás a budapesti Duna-hidakon. Hiányzik a Petőfi-híd nagyon, amióta átépítik, ugyancsak torlódnak a járművek a többi óton. Előtte meg a Margit-hidat kellett a megszokott forgalom elől zárva tartani. S akkor sem volt könnyű, amikor a Szabadság-hidat hozták rendbe. És — ha az építők elkészülnék a Petőfi-hidat — következik az Árpád-híd; kiszélesítik, hogy megfelelhessen az egyre növekvő forgalomnak.

Fontosak ezek a budapesti Duna-hidak, napról napra meggyőződhetünk róla. Nemcsak a főváros két részét, Pestet és Budát kötik össze, hanem az ország két részét: Dunántúlt a Dunán innennel; az Alfölddel, a Tiszántúllal, Szabolccsal. Amikor harmincöt esztendővel ezelőtt valamennyi Duna-híd pilléreire és szerkezeteire felszerelték a fasziszták az ekrazit-kötegeket, jól tudták, hogy mit cselekenek. Nemcsak a hidakat akarták ezzel elpusztítani, hanem az országot is kettészakítani, tönkretenni: ha nekik takarodniuk kell, semmi se maradjon utánuk. És ha ma áll mind a hat budapesti Duna-híd, az bizonyítéka annak, hogy az alkotás, a munka erősebb a pusztításnál. Történetünk a százéves magyar hídépítés krónikájának legfényesebb lapjaira kíváncsiak.

Megkezdődik a hídcsata

Először egy olyan hídról kell szólni, ami nincs. Bu-

dán, a Bem rakparti kőművelvén csupán egy tábla emlékeztet rá: „Ezen a helyen állott a Kossuth-híd. Dolgozóink hősiességű feláldozó munkája 8 hónap alatt építette a faszizmus által esztelenül elpusztított Duna-hidak ideiglenes pótlására 1946. január 18-án, a fasziszták utolsó budapesti hidrobontása első évfordulóján adták át a forgalomnak. Nemes feladatának befejezése után 1960-ban lebontották.”

Miért kellett lebontani egy hidat? Azért, mert tönkrement, előregedett. 1945 márciusában — még nem is szabadult fel az ország egész területe —, amikor hozzálátottak a tervezéshez, már tudták, hogy csak ideiglenes jellegű állandó híd lehet ilyen körülmények között építeni. A hangsúly azonban az állandón volt. A hitleristák nemcsak a budapesti Duna-hidakat, hanem a szélesen hőkölő folyamon átvezetett valamennyi hidat felrobbantották. A szovjet hadsereg egységei pontonhidakat építettek, illetve ahol lehetett — például a Szabadság-hídon vagy a Margit-hídon — pontonlelemekkel pótolták a hiányzó hídszerveket. Ezek azonban nem állhattak ellent egy jégzajlásnak, amely a következő télen okvetlenül számolni kellett. Megindult tehát a harc a felszabadult ország első hídjáért.

Ahogy akkor, mai fülnek talán kissé felengzősen hangzóan mondták: megkezdődött a hídcsata.

hangzóan mondták: megkezdődött a hídcsata.

Abból, ami volt

Az első teendő: a híd helyének megválasztása, vagyis az útkezelő helyének kijelölése. A lehető legegyszerűbben jártak el. Megnézték, hol a legkeskenyebb Budapestnél a Duna és elhatározták, hogy oda nyolc végleges pillérre ideiglenes fahidat építenek. A pillérek ellenállnak majd a jégzajlásnak, a fahíd építése viszonylag gyorsan megy. Csak hogy májusra, amikor már dolgoztak, építették a pilléreket, de még fogalmuk sem volt, milyen lesz a híd szerkezete, kiderült, hogy nincsen elegendő faanyag. Újra tűnt, vasat még mindig könnyebb szerezni, mint fát. Persze, nem olyat, amit a tervezők előírnak. A helyzet tehát fordított körülményeket támasztott. Azokból a vascsövekből kellett tervezni, amelyeket a csepeli gyárban találtak. Végül is ezekből hegesztették össze a híd középső részét, csak a két parti nyílás készült fából.

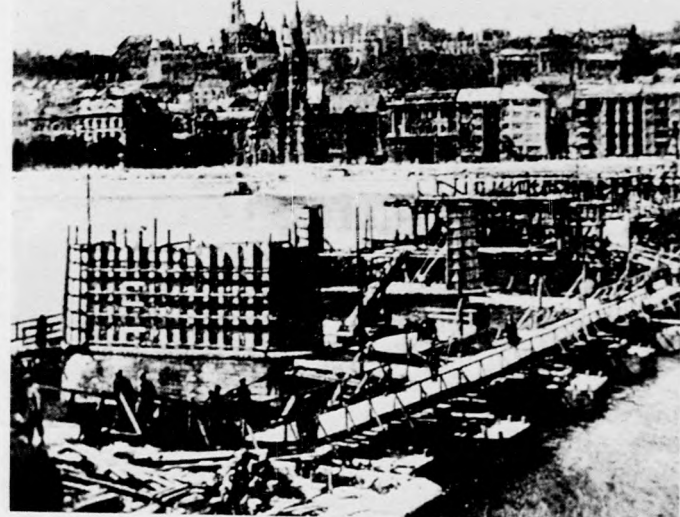
Jóformán hetente kellett módosítanom a tervet, azert, hogy milyen anyagokat sikerült szerezni — mondta később Mistéth Endre, aki Hilvert Elekkel közösen készítette a tervet. — A mederpillérek különleges és gyors eljárással készültek. Üres betonszekrényeket súllyesztettek a vízbe, ezeket belülről levert vascsöveppel rögzítették, majd feltöltötték betonnal.

A kényszer szülte azt az elhatározást is, hogy a főtartókat a parton hegesztik össze, s egy nagy, 100 tonnás úszódarúval emelik majd a helyükre. Ilyesmire megint csak nem volt még példa Magyarországon, s előbb az úszódarut kellett megcsinálni. Ez is elkészült.

Gyűjtés a hídépítőknél

A találékony, éjjel-nappal dolgozó mérnökök elképzeléseit a munkások valósították meg; éjjel-nappal dolgoztak. Hogy kik? Nagy számban kommunisták, ők adták a hajtóerőt, a munka lelket. Jöttek kubi-kosok Csongrádból, hegesztők Debrecenből; dolgoztak itt katonák a műszaki hadosztálytól, vagyis azon bátrak közül, akik elsőként jelentek a hitleristák elleni fegyveres harcra. De dolgoztak internáltak is. Előfordult, hogy horthysta katonatisztet kellett kiemelni a sorból, mert sztrájkot próbált szervezni. A hidnak pedig föl kellett épülnie. A munkások a tábori konyhákban enni többet kaptak, mint bármely más munkahelyen, fizetésük azonban nekik sem ért semmit. Az ország gyűjtést indított. Nagyszámú adtak flanelt, bakancsot, ilyesmít. Az emberek dolgoztak.

A feladat azonban mégis egyre inkább megvalósíthatatlannak látszott. Decem-ber 1-én nagy a lemaradás, a határidő február elseje, nem lehetek addig készen. Tudták, a fagy is egyre ke-

menyebb lesz, és ha előbb jön meg az erős jégzajlás a folyón, mint ahogyan képzelték, akkor már csak tavasszal lehet folytatni a munkát. És az ország hónapokra két részre szakad.

Sorban állás az átkelésnél

Január 10. Rettenetes nap. A jégzajlás előbb a Margit-híd, majd a Szabadság-híd pontonrészét sodorta el. A Kossuth-híd körül szovjet és magyar katonai alakulatok szünet nélkül robbantják a jeget, a Kossuth-híd építői uszályról és cölöpökre épített állványzaton dolgoztak. Alighogy a főtartókat összekötötték, elvitte a Duna mindkettőt. Szörnyű hóvihár tombolt ezen a délután. Sokan Pesten rekedtek a budai lakosok közül, szinte pánik tört ki: mi lesz velük, hol fognak enni, hol fognak aludni, hol fognak melegedni, hiszen akkor saját magukról sem tudtak gondoskodni az emberek.

Kitüntetés keresi gazdáját

Valószínű, hogy olvasóink közül is sokan hagytak már el ezt-azt: esernyőt, kalapot, aktatászkát, pénztárcát. Az elhagyott tárgyak sajnos nem kiabálnak. A megtalálók pedig sokszor nem is tudják, mit kezdjenek vele. Am, ha a kalap megfelelő méretű, lesz mit elhagyni az új gazdának is. Az ernyő sorsa ugyanez. A pénztárca sokszor tartalma nélkül vándorol a kukába. De mi legyen azzal a jelvényvel, amit a Jeri-ko utca 6. számú ház előtt hagyott el valaki.

Szerkesztőségünkbe a napokban egy tiszorintos nagyságú jelvényvel bérelt levél érkezett, amelyben a becsületes megtaláló — Kiss Imréné — írja, mennyire sajnálja a Belkereskedelem Kiváló Dolgozója jelvény tulajdonosát, hiszen bizonyára fájjalja e magas kitüntetés elvesztését.

Ki tudja? Talán nem is keresi, aki elvesztette. Lehet, hogy annyi kitüntetés van már a vitrinben, hogy egy-kettő eltűnése nem is feltűnő. Sőt, lehet, hogy az illető direkt hagyta el a szépen csillogó jelvényt, mert nem akarta, hogy megtudja az asszony, hány forint jutalom jár a kitüntetéssel.

De félre az iróniával. Legyen az bárki; férfi vagy nő, szerkesztőségünkben átveheti a kitüntetését. Természetesen annak jogos igazolójára felmutatása után, az ügyeletes hírszerkesztőnél.

I. G.

ALLANDÓ

KOSSUTH RADIO: 4.25 géli műsora. — 8.00 Hír- 5.20 A mai nap kultur- 12.00 Déli krónika- 16.00 A Világ- 18.30 Esti magazin. — 22.15 Sport hírek. — 24. PETŐFI RADIO: 4.25- 8.00 Hírek, időjárás- 13.30 Hírek. — 14. műsora. — 18.30 Hírek. — 23.00 Hírek. — 23.00-23.15 Híre- 3. MUSOR: 14.00 Hírek Hírek. — 23.00-23.15 Híre- A MOSZKVAI RADIO: 18.00-18.30, 21.00-22.00, 257 m.

A TELEV

NOVEMBER 20., KI

10.00 Időseknek is élvezhető. Magyar nyelv (4. nes). Cirmos-cirmos. Kis- (ált. isk. 6. oszt.). Csere- története, szabályai. A já- 11.05 Osztyalfőnöki ó- lak. (Fűk, lányok kápos- (ism.) (színes). 15.45 Oszty- (színes). 16.30 Hírek. 16.35 (nes). 16.45 Melyiket az öte- nek. A vajúr (ism.). 17.00 tv-nézőknek a hajdúszob- 17.30 Mindenki iskolája. M 18.05 Történelem. Rend és 18.05 Hírek. 18.15 Hírek. 19.00 is elvezethetik. Televízió- Éjszakai és nappali. Ma- resz: Alkonyat (színes). 2. kában (színes). 21.20 Szí- (nes). 2. MUSOR

NOVEMBER 21., SZ

8.00 Időseknek is élvezhető. Orosz nyelv (ált. isk. 1. os- 1.05 Rövid és hosszú ma- san! Atkeles a zebrán (s- (ism.). 10.45 Éjszakai és s- sorozat XII.11. rész: Alko- lak. Interjú az íróval Berli- (ism.). 15.25 Magyar nyelv 15.50 Kamera. Film és te- realista játékfilm. 16.30 H- Egészségnevelési Intézet n- 16.45 A Közösségmozgalm- 16.45 A labdarúgó-mérkő- szünetben: Reklámműsor. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mo- 19.30 Tv-híradó. 19.30 Tv-hi- gyarult beszél franciá- b- Szivból zöl a dal... Zár- 21.00 Idézés — Doku- 2. MUSOR

NOVEMBER 22., CS

9.00 Időseknek is élvezhető. latéve. Elővilág (ált. isk. 7- 1. nyelv (középsk. IV. oszt.). (középsk. IV. oszt.). En f- lom (ált. isk. 3. oszt.). Nyi- (ált. isk. 1-4. oszt.). Tábo- tet (színes). 14.10 Iskolat- (ism.) (színes). 15.15 Rajz- köröknek ajánljuk. 16.25 műsora (színes). 16.45 „Ne- 17.00 Perpetuum mobile (sz- 18.20 Falujárás. 19.00 F- sebek is elvezethetik. Te- 20.00 Jogi esetek. 20.40 Sütő- 20.00 Van képeink hozzá? (ism.) (színes). 21.20 Tv-hi- beri adás témája: gazdasá- 2. MUSOR

NOVEMBER 23., PE

8.05 Időseknek is élvezhető. A dinamika alapörvényei. Itt es ott (színes). 9.50 Lotte- 10.45 Reklám és Propaganda I- rok figyelem! III. Idegen n- Szükségszerű és véletlen. 1 óra (középsk. 10. oszt.). 11.15 Iskolatve. Fizika (is- Környezetismeret (ism.) (s- 16.15 Pedagógusok fóruma- hozza! Televízió-veleked- (nes). 17.35 Reklám. 17.40 Mi- 17.55 Merre van felfelé. Rip- sor. 19.05 Reklám. 19.15 Es- 19.30 Tv-híradó. 19.30 Tv- 20.00 Jogi esetek. 20.40 Sütő- 20.00 Van képeink hozzá? (ism.) (színes). 21.20 Tv-hi- beri adás témája: gazdasá- 2. MUSOR

NOVEMBER 24., SZ

8.05 Időseknek is élvezhető. A realista játékfilm (ism.). rik. Vászja... és az ige. Is- ismeretterjesztő rövidfilm. beszélő NSZK bűnügyi film- Magyarországi-Csehszlovák- zés (színes). A szünetben: dokumentumfilm (színes). nya a lónak? (színes). 16.3- halmi Apátság Könyvtára. A televízió-környezeti sé- lag hull az egébk. Csehsz- mezik Rozmaringot? Magy- 19.15 Esti mese (színes). 19- (színes). 19.30 Tv-híradó (s- Magyarul beszél angol fil- ra. 22.25 Tv-híradó 3. (sz- zenes film (színes). 2. MUSOR

NOVEMBER 25., VA

8.05 Időseknek is élvezhető. denki iskolája. Matematika- Rend és béke (ism.). 9.15- 10.45. I. Fújunk riadót. Szor- film. 9.35 Jásszunk együtt- filmsorozat. VI. rész: Víha- kezelés eljárást. Atadás- 10.35 Kaland a szigeten. 3- Film (színes). 11.45 Állatk- sora. 14.20 Búvész cirkusz- dusa. Akar Jenni. Szorfil- 15.25 Róza Sandor. Televí- Műsorainkat ajánljuk! (sz- 11. nap (színes). 18- 19.00 A hét (színes). 2- Magyarul beszél amerikai- taraj Balázs Bélaórl. Illés

intetés

eresi
dáját

ü. hogy olva-
zül is sokan
ar el ezt-azt:
kalapot, akta-
sztrácát. Az el-
argyak sajnos
lnak. A megta-
g sokszor nem
mit kezdje-
Am, ha a ka-
előle méretű,
hagyni az új
is. Az ernyő
nez. A pénz-
szor tartalma
dorol a kuká-
legyen azzal a
amit a Jeri-
számú ház
tt el valaki.

őségünkbe a
egy tiztortos
elvényvel bé-
kezett, amely-
ületes megta-
s Imréné —
re sajnálja a
telem Kiváló
felvény tulaj-
zen bizonyára
nagyas kitünté-
sét.

Talán nem
si elveszítette.
annyi kitün-
már a vitrin-
gy-kettő eltű-
s feltűnő. Sőt,
az illető di-
e a szépen
lvényt, mert
hogy meg-
zony, hány fo-
jár a kitün-

az iróniával.
bárki; férfi
szerkesztőse-
eheti a kitün-
észetesen an-
igazolólajpa
után, az
hírszerkesztő-

I. G.

p. január
hatott a
k járdáján
szú sorban
emberek,
de átjűt-
3-án pedig
hünnepélyes
una-hídon
em zajlott

nyitották,
ák. A sze-
pkocsikat
nem száz
szolgálá-
orolták az
Szerencsés
esi fél óra
don. A
setén fél
aszánni az
akkor az
d a Fekete-
ete-tenger

ak egyszer-
fogalmaz-
ni akarás
vált belő-
tatott be
zinház. A
nnepeleik,
nában az
k)

ALLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH RÁDIO: 4.25-7.59 Jó reggelt! A Kossuth rádió reggeltől 8.00 Hírek, időjárás. — 8.05 Műsorismertetés. — 8.20 A mai nap kulturális programjából. — 10.00 Hírek, időjárás. — 16.00 A Világadás hírei. — 17.00 Hírek, időjárás. — 18.30 Esti magazin. — 21.00 Hírek, időjárás. — 22.15 Sport hírek. — 24.00 Hírek, időjárás. — 0.25 Himnusz.

PETŐFI RÁDIO: 4.25-7.59 A Petőfi rádió reggeltől zenés műsora. — 8.00 Hírek, időjárás. — 8.30 Hírek, 9.30 Hírek, 12.30 Hírek. — 13.30 Hírek. — 14.00 Kettőtől 6 óig. — A Rádió kívánság-műsora. — 18.30 Hírek. 19.25 Jó estét, gyerekek! — 20.30 Hírek. — 22.30 Hírek. — 24.00-0.10 Hírek, időjárás.

3. MŰSOR: 14.00 Hírek. — 16.00 Hírek. — 18.00 Hírek. — 19.30 Hírek. — 23.00-23.15 Hírek, időjárás.

A MOSZKVAI RÁDIO MAGYAR NYELVŰ ADÁSAI: Időpont: 18.00-18.30, 21.00-22.00. Hullámsávok: 31, 41, 49, 321 m, 41, 49, 257 m.

A TELEVÍZIO MŰSORA

NOVEMBER 20., KEDD

10.00 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism., színes), 10.05 Iskolatév. Magyar nyelv (ált. isk. 2. oszt.). Szó-ra-ka-te-nusz (színes). Cirmos-cirmos. Kis- és nagy kezdőbetűk. 10.20 Orosz nyelv (ált. isk. 6. oszt.). Csere-bere (színes), 10.40 Kézilabdásuli. A játék története, szabályai. A játékosok szükséges képességei (ism., színes). 11.05 Osztyálfőnöki óra (ált. isk. 3-4. oszt.). A betűről alak. (Fiúk, lányok kapcsolata.) 15.30 Iskolatév. Magyar nyelv (ism., színes). 15.45 Osztyálfőnöki óra (ism.). 16.05 Orosz nyelv (ism., színes). 16.30 Hírek. 16.35 Kicsi vagyok én. Magyar rövidfilm (színes). 16.45 Mellyek az ötezerből? Pályaválasztási műsor gyerekeknek. A vájár (ism.). 17.00 Nyugalomunk érdekében. Belépés csak tv-nézőknek a hajdusoboszlói polgári védelmi kiképző bázisra. 17.30 Mindenki iskolája. Matematika. Tört. történet. 18.00 Reklám. 18.05 Történelem. Rend és béke. 18.35 Kubai fiatalok. A Horizont szerkesztőség műsora. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.20 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (színes). 19.30 Tv-híradó (színes). 20.00 Éjszakák és nappalok. Magyarul beszélő lengyel filmsorozat XII.11. rész: Alkonyat (színes). 20.55 Panoráma. Jelenségek a világpolitikában (színes). 21.20 Színházi Album. 22.20 Tv-híradó 3. (színes).

2. MŰSOR

20.00 Boross Miklós-portré (ism., színes). 20.40 Autó-motorsport. A Telesport technikai magazinja (színes). 21.00 Tv-híradó 2. (színes). 21.20 Egészségünkért? Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora. Iskolás gyerekeknek helyes elemődjáról (színes). 21.30 Zeman. Nagy. Magyarul beszélő csehszlovák filmsorozat XI. rész: Halál a tonál (színes).

NOVEMBER 21., SZERDA

8.00 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism., színes). 8.05 Iskolatév. Orosz nyelv (ált. isk. 3. oszt.). Játszik a Krokodil? 10.05 Magyar nyelv (ált. isk. 1. oszt.). Szó-ra-ka-te-nusz (színes). Essé-essé! Rövid és hosszú mássalhangzók. 10.20 Stop! Közlekedj okosan! Atkélés a zebrán (színes). 10.25 Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.45 Éjszakák és nappalok. Magyarul beszélő lengyel filmsorozat XII.11. rész: Alkonyat (ism., színes). 11.40 Szép tájak dalai. Intervjú átvétel Berlinből (színes). 15.00 Iskolatév. Orosz nyelv (ism.). 15.25 Magyar nyelv (ism.). 15.45 Stop! (ism., színes). 15.50 Kamera. Film és tévésztéttikai műsor középiskolásoknak. A realista játékfilm. 16.30 Hírek. 16.35 Egészségünkért! Az Országos Egészségnevelési Intézet műsora. A gyermekfogászatról (színes). 16.45 A Közösségszolgálat tájékoztatója. 16.50 NDK-Hollandia. EB-selejtező labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés Lipcseből (színes). A szünetben: Reklámműsor (színes). 18.30 Staféta. Tíz perc ifjúság. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.20 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (színes). 19.30 Tv-híradó (színes). 20.00 Maigret felügyelő. Magyarul beszélő francia bűnügyi filmsorozat. Maigret nyaral. 20.55 Szívből szól a dal... Zaráy Márta és Vámosi János műsora (színes). 21.20 Idézés - Dokumentumfilm. 22.20 Tv-híradó 3. (színes).

2. MŰSOR

20.00 Lezárultak-e a sorompók. Külpolitikai vitaműsor (színes). 20.50 Tv-híradó 2. (színes). 21.10 Reklám. 21.20 Tavasz van, őrmester úr. Magyarul beszélő lengyel filmvígjáték (színes).

NOVEMBER 22., CSÜTÖRTÖK

9.00 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism.) (színes). 9.05 Iskolatév. Élővilág (ált. isk. 7. oszt.). Az állatok mozgása. 9.45 Francia nyelv (középszik. IV. oszt.). En français. La musique. 10.05 Magyar irodalom (ált. isk. 3. oszt.). Nyitva van az aranykapu (színes). 11.05 Rajz (ált. isk. 1-4. oszt.). Táborozás a múzeumban. Csináljunk állatkertet (színes). 11.10 Iskolatév. Élővilág (ism.). 14.40 Magyar irodalom (ism.) (színes). 15.15 Rajz (ism.). 15.30 Megtámasztás. Kilián köröknek ajánljuk. 16.25 Hírek. 16.30 Postafiók 250. Takács Mária műsora (színes). 16.45 „Ne adjatok rem aranyos palástot...” Ady Endre versei az „Új versek” és a „Vér és arany” című kötetből. 17.00 Perpetuum mobile (színes). 17.45 Esti híradó. 17.55 Telesport (színes). 18.20 Falujárás. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese (színes). 19.20 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (színes). 19.30 Tv-híradó (színes). 20.00 Jogi esetek. 20.40 Sütő András: Anyám könnyű álmat íger. A regény tévéváltozata (színes). 22.15 Tv-híradó 3. (színes).

2. MŰSOR

20.00 Van képmük hozzá! Tévévezék vetélkedője. 20.40 Parabola (ism.) (színes). 21.20 Tv-híradó 2. (színes). 21.30 Tudósklub. A novemberi adás témája: gazdaság és nemzet.

NOVEMBER 23., PÉNTEK

8.05 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism.) (színes). 8.10 Iskolatév. Fizika (ált. isk. 6. oszt.). A tömeg. 8.50 Fizikai kísérlet. 2. A dinamika alaptörvényei. 9.05 Környezetismeret (ált. isk. 4. oszt.). Itt és ott (színes). 9.50 Lottószórolás - 47. hét. Közvetítés az RTV Kereskedelmi és Propaganda Iroda Hargita Stúdiójából. 10.00 Nyelvtanárközpont gyűjteménye. Idegen nyelv. 12.05 Világnezet (középszik. IV. oszt.). Szükség szerű és véletlen. 13.05 Honvédelmi ismeretek. Osztyálfőnöki óra (középszikolásoknak). A Polgári Védelem szerepe és feladatai. 14.15 Iskolatév. Fizika (ism.). 14.55 Fizikai kísérletek (ism.). 15.05 Környezetismeret (ism.). (színes). 15.25 Világnezet (ism.). 16.10 Hírek. 16.15 Pedagógusok fóruma. A fegyelméről (ism.). 16.50 Van képmük hozzá! Tévévezék vetélkedője (ism.). 17.30 0t perc meteorológia (színes). 17.35 Reklám. 17.40 Mindenki közlekedik... Közlekedési műsor. 17.55 Merre van feléled. Riportműsor. 18.25 Beszéljünk meg! Riportműsor. 19.05 Reklám. 19.15 Esti mese. 19.20 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (színes). 19.30 Tv-híradó (színes). 20.00 Delta. Tudományos híradó. 20.20 Zimre Péter: Ítélet nélkül. Tevéjétek. 21.30 Fiatalok órája. 22.30 Tv-híradó 3. (színes). 22.40 Reklám.

2. MŰSOR

20.00 Interbalett '79. A Pécsi Balett (színes). 20.30 Mindenki közlekedik... (ism.). 20.45 0t perc meteorológia (ism.) (színes). 20.50 Az ember és az erdő. Csehszlovák természetvédelmi kisfilm (színes). 21.05 Tv-híradó 2. (színes). 21.25 Reklám. 21.30 Csoda olasz módra. Magyarul beszélő olasz film (színes). (14 éven felülieknek!)

NOVEMBER 24., SZOMBAT

8.05 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism.) (színes). 8.10 Iskolatév. Kamera. Film és tévésztéttikai műsor középiskolásoknak. A realista játékfilm (ism.). 9.20 Világnezet - Elidegenülés. 10.00 Surik. Vászja... és az ige. Város (színes). 10.20 Az orángután. Angol ismeretterjesztő rövidfilm (ism.) (színes). 11.05 Tethely. Magyarul beszélő NSZK bűnügyi filmsorozat. A zsaroló (ism.) (színes). 12.50 Magyarország-Csehszlovákia. Olimpiai selejtező labdarúgó-mérkőzés (színes). A szünetben: Reklám. 14.45 Látogatás Kubában. Olasz dokumentumfilm (színes). 15.35 Hírek. 15.40 Fókusz. Mitől lett szárnya a lónak? (színes). 16.15 Híres magyar könyvtárak. A Pannoniámi Apátság Könyvtára (színes). 17.00 Egy millió fontos hangjegy. A televízió könnyűzenei sorozata (színes). 17.15 Reklám. 17.20 Csillag hull az égből. Csehszlovák rövidfilm (színes). 17.50 Hogyan film-ezik Rozmaringot? Magyarul beszélő csehszlovák film (színes). 19.15 Esti mese (színes). 19.20 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (színes). 19.30 Tv-híradó (színes). 20.00 Mária, a skótok királynéja. Magyarul beszélő angol film (színes). 22.00 Fogadás (színes). Szafira. 22.25 Tv-híradó 3. (színes). 22.35 France Gall műsora. Francia zenés film (színes).

2. MŰSOR

18.10 Lépés egymás felé. Magyarul beszélő szovjet film (színes) (ism.). 19.30 Tv-híradó (színes). 20.00 Sibelius: II. szimfónia (színes). 20.45 Állat ABC. Vízmadarak. 20.50 Imotli táj vize. Jugoszláv rövidfilm (színes). 21.00 Tv-híradó 2. (színes). 21.20 Ritmikus sport-gimnasztika. Intervíziós Kupa. Közvetítés Mielecbeől, felvételről - I. nap (színes).

NOVEMBER 25., VASÁRNAP

8.05 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism.) (színes). 8.10 Mindenki iskolája. Matematika. Tört. történet (ism.). 8.45 Történelem. Rend és béke (ism.). 9.15 Óvodások film-műsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Füljünk mind. Szovjet rajzfilm. 2. Golyófiók. Szovjet rajzfilm. 9.35 Itesszunk együtt! Fejleszt. 9.45 Tűskevár. Magyar ifjúsági filmsorozat. VI. rész: Viharban (ism.). 10.15 Kézilabdásuli. A labda-kezelés elsajátítása. Adások és labdavezetés (színes). 10.30 Hírek. 10.35 Kaland a szigeten. Magyarul beszélő román-NSZK-francia film (színes). 11.45 Állatkert a Meeseken. A pécsi körzeti stúdió műsora. 14.20 Búvész cirkusz. Amerikai cirkuszfilm (színes). 15.05 Aki dudás akar lenni. Fiatalok népzenei műsora (színes). 15.20 Reklám. 15.25 Rózsina Sándor. Tévéfilmsorozat. VII. 4. rész (ism.). 16.20 Műsoraink ajánljuk! (színes). 16.45 Reklám (színes). 16.50 Ritmikus sportgimnasztika. Intervíziós Kupa. Közvetítés Mielecbeől, felvételről II. nap (színes). 18.00 Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedő-műsor. 18.30 Reklám. 18.35 A Közösségszolgálat tájékoztatója. 18.40 Esti mese (színes). 18.50 Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (színes). 19.00 A hét (színes). 20.00 Hírek. 20.05 Ben Wade és a farmer. Magyarul beszélő amerikai westernfilm. 21.35 Sport hírek. 21.45 Kéretaraj Balázs Béláról. Illés Endre műsora (színes). 22.40 Hírek.

Heti rádió- és tv-műsor

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIO (november 19.)

8.25 Mit üzen a Rádió?
9.00 Déry Tibor versei
9.40 Hét zeneműve
9.40 Nyitnők
10.35 Lakmé. Részletek
11.20 Bogdán István írása
11.40 A sziget (Regény, IV. rész)
12.30 Válaszunk hallgatóinknak
12.50 Zenei érdekességek
14.30 Az eszmiény nő
14.50 Edes anyanyelvünk
15.05 Az Eszt Állami Férnikar énekel
15.28 Visszapillantó
16.05 Könyvzene Tallinból
17.10 Csillagok órája
18.05 Millőcker „A szegény Jónathán” c. operettjéből
18.15 Hol volt, hol nem volt...
19.15 Tallinn találok
21.02 Népdalok
22.20 Tíz perc külpolitika
22.30 A Magyar Rádió Karinty Szinpada
23.27 Wagner: Siegfried - Az opera fináléja
0.10 Csuka Mónika táncdalaiból

PETŐFI RÁDIO

8.05 Népi zene
8.33 Kapcsoljuk Tallinnt Slágerműzeum
8.40 Georg Otsz énekel
10.00 Delétti Tallinban
12.00 Népi zene
12.33 Kis magyar néprajz
12.38 Táncezeni kotték
13.25 Konstruktívizmus kiállítás
14.4 Kettőtől 6 óig...
17.00 Nem az én asztalom
17.30 Ótódik segítség
18.33 Zeneközne
19.45 Popműhely
20.33 Társalgó
22.30 Könyvzene és tánczene Tallinból
23.15 Népdalok, néptáncok

3. MŰSOR

8.08 Operaból
9.00 Iskolatérió
9.30 Szimfonikus zene
10.30 Rádiólexikon
11.05 A kamarazene kedvelőinek
11.47 Dzsesszfélételekből
12.21 Magyar Múza
13.07 Rossini-művek
13.28 Operariák
14.00 Az Amadeus vonósnegyes lemezeiből
15.35 Láttuk, hallottuk
16.00 Arecok, művek, korok
16.30 Husztoni perc beat
16.55 Trüök
17.47 Sztereó mustra
18.35 Egészségünkért!
18.40 Bemutatjuk új kórusle-
münket
19.05 Mindenki iskolája
19.35 Verdi: Falstaff. Opera
21.37 Kötészet és hagyomány
22.30 A hét zeneműve
23.00 Mai magyar kamarazene

KEDD

KOSSUTH RÁDIO (november 20.)

8.27 Nem az én asztalom
8.57 Népdalcsokor
9.44 Zenés képekonyv
10.05 MR 10-14
10.35 A zenetudalom remek-
műveiből
11.39 A sziget (Regény, V. rész)
12.35 Törvénykönyv
12.50 A Rádió Dalszínháza
14.32 Arcképek a lengyel irodalomból
14.50 A Budapesti Leánykar énekel
15.10 Haydn: C-dúr szonáta
15.28 Nyitnők
16.05 Zenekari muzsika
17.07 Fiatalok Stúdiója
17.32 Spirituálék
17.45 Szabó család
18.15 Hol volt, hol nem volt...
19.15 Mindenki zeneiskolája
20.09 Válságok és teóriák
20.39 Nepszerú tenorriák
21.05 A tudomány fellegvárában
21.35 Beethoven: Esz-dúr szonáta
22.20 Világtörténelem dióhéjában
22.30 Romantikus kórusmuzsika
22.50 Meditáció
23.00 Zenekari muzsika
0.10 Toronyzene

PETŐFI RÁDIO

8.05 Polkák fúvószereken
8.20 Tíz perc külpolitika (ism.)
8.33 Társalgó
8.33 Zenedelölt
10.33 Melodiakotték
13.30 Irók, könyvek, évek
14.00 Kettőtől hatig...
18.00 Tíz-topp paradé
18.33 Beszélni nehéz
18.45 Népi zene
19.20 Mit olvashatunk?
19.30 Csak fiataloknak!
20.33 Mindenki könyvtára
21.07 Sullivan operettjeiből
22.10 Verbunkosok, nóták
23.00 A tegnap slágeriből

3. MŰSOR

8.08 Barokk zene
9.00 Iskolatérió
9.30 Romantikus kamarazene
10.33 Operaból
11.05 Külpolitikai könyvespolca
11.20 Az operaszínpadok folytatása
12.00 Szimfonikus táncok
13.07 Új Chopin-lemezeinkből
13.59 Dzsesszfélételekből
14.35 Massenet operaból
15.00 A véges végtelen
15.30 Barokk muzsika
16.42 Mi a véleményed?
17.02 Zenekari muzsika
18.00 Kapcsoljuk a 6-os stúdiót
19.05 Nem tudom a leckét

19.35 A Moszkvai kamarazenekar hangversenye

21.35 Dzsesszfélételekből
21.57 Verdi: Simone Boccanegra a III. felvonás fináléja
22.18 Iszandjár és Rusztem. Részlet
23.01 Napjaink zenéje

SZERDA

KOSSUTH RÁDIO (november 21.)

8.27 Szocialista brigádok akadé-
miája
8.56 Beszélni nehéz
9.08 Csajkovszkij: Szeptett
9.44 Kis magyar néprajz
9.49 Tarka mese, kis mese
10.05 Kagylozene
10.35 Válaszunk hallgatóinknak
10.50 Nyitány
10.59 Világhírű zongoraművészek
12.35 Házunk tája
12.50 Operaslagerek
13.20 Örökzöld dzsesszmelódiák
14.29 Furdalom és folklór
14.49 Kritikuskok fóruma
15.10 Lukács István cimbalom-
felvételeiből
15.28 MR 10-14
16.10 Operettek
16.25 Hangverseny
16.25 Lengyelországi napló
17.55 Operafélételekből
18.15 Hol volt, hol nem volt...
19.15 Gondolat
20.00 Emlékek száryán
21.00 Nóták
21.20 Az Irástudó hűsége
22.20 Tíz perc külpolitika
22.30 Sziklay Erika énekel
22.43 Az Objektív Filmstúdió műhelyében
22.58 Kamarazene
0.10 Táncdalok

PETŐFI RÁDIO

8.05 Muzéális felvételeinkből
8.20 Világtörténelem dióhéjában
8.33 Idősebbek hullámhosszán
9.28 A cirkuszherceg. Részle-
tek
10.00 Zenedelölt
11.30 A Szabó család
12.00 Népi zene
12.33 Táncezeni kotték
13.20 Előjáték. Jegyzet
13.30 Színes szöttek
14.00 Kettőtől negyig...
14.40 Gárdonyi iskolája
16.40 Állatnevek dalban
16.52 Barangolás régi hangleme-
zek között
17.10 Külföldről érkezett...
17.30 Ótódik sebesség
18.33 Színes népi muzsika
19.25 Tallozás a Közlekedésről
19.45 A beat zenekari kedvelőinek
20.33 Baranyai bokorteta
20.33 Oszli dallamok...
23.15 A progresszív beat híres előadói

3. MŰSOR

8.08 Kórusok, hangszerzőlők
9.00 Iskolatérió
9.15 Dalok, játékok angolul
9.30 Dzsesszfélételekből
9.58 Berg: Lulu. Opera
12.14 Barokk zene
13.07 A beat zenekari vonósnegyes felvételeiből
14.36 Szimfonikus zene
16.25 Operariák
16.50 0t földrez zenéje
17.00 Iskolatérió
17.30 Meditáció
17.40 Kamarazene
18.15 Magnórol magnóra!
19.05 Iskolatérió
19.35 Világhírű előadóművészek felvételeiből
21.20 Operariák
21.57 Bach-lemezekből

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH RÁDIO (november 22.)

8.27 Népdalok, néptáncok
9.20 Irodalmi évforduló-naptár
9.44 Zenevár
10.05 Domino
10.35 Brahms: A-dúr zongora-
negyes
11.24 Apróságok
11.39 A sziget (Regény, VI. rész)
12.35 Közlekedés - egy tankönyv-
ről
12.50 Zeneműzeum
14.29 Anacleto Morenes. Elbeszél-
lés
15.10 Előadja a szerző
15.28 Kagylozene
16.05 Könyvszemle
16.15 Táncház muzsika
16.29 Haydn: B-dúr szimfónia
17.05 Olvastam valahol...
17.27 Bemutatjuk új felvételeinket
17.44 A Delutáni Rádiószínház
bemutatója
18.15 Hol volt, hol nem volt...
19.15 Bemutatjuk új lemezeinket
20.15 A gyorsuló idő nyomában
22.20 Tíz perc külpolitika
22.30 Az operaközvetítés folyta-
tása
23.14 Mező László gondolkázik
0.10 Nóták

PETŐFI RÁDIO

8.05 Maryla Rodowicz és Frank Schöbel énekel
8.20 Tíz perc külpolitika
8.33 Napközben
10.33 Zenedelölt
12.33 A népművészet mestereinek felvételeiből
12.57 Kapcsoljuk a szolnoki közre-
ti stúdióba
13.32 Eneklő Ifjúság
13.27 Gyerekek könyvespolca
14.00 Szórakoztató antikvárium
16.00 Bemutatjuk új felvételein-
ket
16.35 Idősebbek hullámhosszán
17.30 Emlékezés dr. Germanus Gyulára
18.00 Disputa...
18.33 Hétfői Panoráma
19.55 Slágerlista
20.33 Földön, vízen, levegőben

21.57 Nótacsokor

23.15 Kerekes János daljátékaiból

3. MŰSOR

8.08 Régi olasz muzsika
9.00 Iskolatérió
9.30 Szimfonikus zene
11.05 A bűvös vadász
12.15 Kamaramuzsika
14.00 A Magyar Rádió és Televí-
zió énekkara Kodály-műve-
ke énekel
14.30 Szimfonikus zene
16.00 Zenei Lexikon
16.20 Muzsikáló fiatalok
16.50 Popzene sztereóban
18.00 Kórusainkat ajánljuk
18.16 Ariák
18.40 Népdalok
19.05 Fiataloknak - kortárs
zenéről
19.35 Hangverseny
21.13 Kapcsoljuk a 22-es stúdiót
22.15 A láthatatlan Filjurin...
Szatira
22.58 Cherubini: E-dúr vonós-
negyes

PÉNTEK

KOSSUTH RÁDIO (november 23.)

8.37 Zenekari muzsika
9.30 Övodások műsora
10.05 Visszapillantó
10.35 Dery Tibor verseiből
10.40 Oralia Dominguez olasz
operaáriákat énekel
11.00 Hódgyatya (regény, 1.
rész)
12.35 Hétfői panoráma
13.57 Furdalom és folklór VIII.
rész
14.16 Boross Lajos népi zeneka-
ra játszik
14.44 Magyarán szólva...
15.10 Bemutatjuk új kórusfel-
teleinket
15.27 Domino
16.05 Körülmények. Dokumentum-
műsor
17.10 Bizet: Az arlesli lány. I.
szvít
17.30 Láttuk, hallottuk
17.55 Szanokor
18.15 Hol volt, hol nem volt...
19.15 Hang-album
20.15 Magyar előadóművészek
21.30 Purcell operáiból
22.20 Tíz perc külpolitika
22.30 Rádiószínház
23.08 Dzsesszfélételekből
0.10 Zenekari operett-részletek

PETŐFI RÁDIO

8.20 Tíz perc külpolitika (ism.)
8.33 Slágerműzeum
9.33 Gyakorlat és elmélet. Ri-
port
10.00 Zenedelölt
11.45 Táncezeni kotték
12.33 Edes anyanyelvünk
12.38 Népi muzsika
12.15 Nőkör - nőknek
14.00 Kettőtől 6 óig...
17.00 Mindenki iskolája
17.30 Ótódik sebesség
18.33 Filmzene
18.45 Az év legjobb tánczenei
felvételeiből - I. rész
19.25 Harminc perc alatt a Föld
körüli
20.00 Régi nótá, híres nótá
20.33 Összeállítás Moliere vígjáté-
kaib

Dolgozókat alkalmaznak

A Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat 1. sz. főépítészvezetője felvételre keres két fő gépszerelőt, egy fő autóművelő gépjármű szerelőt és éjjeliőröket. Jelentkezni: Debrecen, Vágóhid u. 18. sz., munkaadói csoport.

H.-B. m.-i. Üdítőital-ipari Vállalat Eprekerti u. 5. sz. alatti üzembe szörpgyártáshoz férfi munkavállalókat vesz fel. Jelentkezni a helyszínen lehet.

Ejeliőröket vesz fel a H.-B. m.-i. Üdítőital-ipari Vállalat Eprekerti u. 5. sz. alatti üzemébe. Jelentkezni lehet a vállalat központjában, Debrecen, Hamán Károly u. 27., a rendszernél.

Fűtő segéd munkásokat keresünk. Jelentkezni lehet: Kelet-magyarországi Textil-nyágereskedelmi Vállalat gondnokságán, Debrecen, Rigó u. 1. sz.

A TITASZ Vállalat debreceni erőműve felvételre keres kazánkezelő, kazánépész képesítéssel rendelkező és segédberendezések, vízellátó és kezelési alkalmazható munkásokat. Képesítés nélküli dolgozók is jelentkezhetnek. A 8. állásánál végzett, vasipari szakmával vagy egyéb szakmával rendelkező részére tanfolyamot indítottunk és a betanított munkásokat a vállalatunk Debrecen, Mikespercsi út 1. sz. Erőmű munkaadói csoportjánál.

A TITASZ Vállalat felvesz rakárri segéd munkásokat. Jelentkezni lehet Mikespercsi út 1. Uzemigazgatóság munkaadói csoportjánál.

Felvezünk: üttisztítókat, takarítókat és illemhelykezelőket. Jelentkezni: Debreceni Köztisztasági Szolgáltató Vállalat, Debrecen, Szabadság útja 1. sz.

Felvezünk takarítókat. Jelentkezni: Debrecen, megyei városi Tanács V. Gazdasági Hivatala, Debrecen, Vörös Hadsereg útja 20.

Szombaton a nagyerdei stadionban

DMVSC-Rába ETO

Kétheti szünet után szombaton folytatódik a labdarúgó NB I. küzdelmei. A DMVSC a nagyerdei stadionban mérkőzik a Rába ETO csapatával. A DMVSC legutóbbi két mérkőzésén (Salgótarján, Udinese) 0-0-ás döntelent ért el, a szurkolóktól azt várják, hogy szombaton végre betároljanak az ellenfél hálójába a debreceni játékosok. Teveli Gyula a ma délelőtti edzés után jelöli ki a pályára lépő csapatot. Elsősorban a középpályás sor összeállítására jelent gondot Szijgyártó két sárga lapot kapott már, s ezért nem szerepelhet szombaton. Potyóknak szalagszakadása

van és ő hetekre harcképtelen lesz a következő hetekben a debreceni városi sportszervezőknek. A nonstop program női Magyar Népköztársasági Kupa mérkőzésekkel kezdődik, s a D. Dózsa KEK-találkozójának visszavágójával zárul. Mint ismeretes, a DMVSC újonc NB I-es női együttese bejutott az MNK országos 12-es döntőjébe, ahol a Tatabánya és a Bakony Vegyész (női MNK). — November 27., kedd, 15 óra: DMVSC-Tatabánya (női MNK). — December 1., szombat, 10 óra: D. Dózsa Kupa nemzetközi ifjúsági kézilabdatorna. — 16 óra: Mátészalka-Vasas (női MNK). — December 2., vasárnap, 10 óra: a nemzetközi ifjúsági fiú kézilabdatorna befejező küzdelmei. — December 9., vasárnap, 18 óra: D. Dózsa-Díjon (férfi KEK-visszavágó).

Kézilabda

Kupamérkőzések Debrecenben

Gazdag kézilabdámorsóra lesz a következő hetekben a debreceni városi sportszervezőknek. A nonstop program női Magyar Népköztársasági Kupa mérkőzésekkel kezdődik, s a D. Dózsa KEK-találkozójának visszavágójával zárul. Mint ismeretes, a DMVSC újonc NB I-es női együttese bejutott az MNK országos 12-es döntőjébe, ahol a Tatabánya és a Bakony Vegyész (női MNK). — November 27., kedd, 15 óra: DMVSC-Tatabánya (női MNK). — December 1., szombat, 10 óra: D. Dózsa Kupa nemzetközi ifjúsági kézilabdatorna. — 16 óra: Mátészalka-Vasas (női MNK). — December 2., vasárnap, 10 óra: a nemzetközi ifjúsági fiú kézilabdatorna befejező küzdelmei. — December 9., vasárnap, 18 óra: D. Dózsa-Díjon (férfi KEK-visszavágó).

delmei. Két sportágban, lövészetben és tájékozódási futásban mérték össze tudásukat a város középiskolás diákjai.

A tájékozódási futóverseny első fordulójában 378 diák állt rajthoz. A legtöbb résztvevőt az Építőipari Szakközépiskola, a Gépipari Szakközépiskola és a Kereskedelmi Szakközépiskola mozgósította. A versenyen az Építőipari és a Gépipari csapatai szerepeltek a legjobban.

A Kishegyesi úti Dózsa-lőterén tizenöt középiskola tízfős csapatai versenyeztek. Eredményük: Csapatverseny: 1. Tóth Árpád Gimnázium, 2. 108. sz. Szakközépiskola, 3. Kincses Ildikó (Dienes Szakközépiskola). Fiúk: 1. Szántó József (Tóth Árpád Gimnázium), 2. Varga Zoltán (Tóth Árpád Gimnázium), 3. Zsófi Lajos (Kereskedelmi Szakközépiskola).

Sorokban

Kiesett az NB II-ből a DMVSC tekecsapata, miután a legutóbbi fordulójában hazai környezetben 5:3 (2:2-2:1) arányú vereséget szenvedett a Saigótarjától.

Az országos ifjúsági labdarúgó-bajnokság miskolci csoportjában: Özd-D. Kinizsi 3-1, DMVSC-Lehel SC 2-1, Borsodi B.-DUSE 2-2. — Serdülők: Özd-D. Kinizsi 2-0, DMVSC-Lehel SC 3-0, Borsodi B.-DUSE 1-1. A serdülőknek a DMVSC a harmadik helyen áll.

Holnap, szombaton sorsolják Amsterdamban a sakkvilágbajnoki párosköröket. A ferfinál Portugés és Adorján mellett Hübner (NSZK-ből), valamint a szovjet Polugajevszkij, Karpov, Korcsnoj, Szpasszkij és Tal, a nőknél Veroci, Lemacsok (bolgár), Kusnyir (izraeli), valamint a szovjet Gáprindasvili, Jozsefiani, Alekszandria, Amhilevszki és Gurjel került a legjobb nyolc közé.

A röplabda NB II. keleti csoportjában a férfiaknál a D. Universitas a negyedik, a D. Kinizsi a 10. helyen végzett, a nőknél a DMVSC (a bronzérmes MTK-val azonos pontszámmal) negyedik lett.

Az asztalitenisz NB III-ban: Mezőtúr-Nyiregyháza 13:3, DUSA-Törökentmiklós 13:3, Bekescsaba-Olefin 13:3, Bekescsaba-Nyiregyháza 13:3, Hajduszentmihály-Törökentmiklós 10:6, Olefin-D. Vörös Meteor 8:8, Hajdunánás-D. Vörös Meteor 8:8. D. BIOGAL-Mezőtúr 8:8, DUSE-Hajdunánás 14:2.

Labdarúgó olimpiai selejtezők: Norvégia-NSZK 1-0 (0-0). A győztes együttes került a moszkvai döntőbe.

A női kosárlabda NB II-ben a DMVSC a nyolcadik, a D. Universitas a 12. helyen áll, a férfiaknál a DUSE a hetedik helyen zárta a folytatást.

Nyolc csapat részvételével rendezték meg Földesen az MHSZ lövésversenyt. A viadalon a Rakóczi Tsz. Gagarin Szocialista Brigádjá célzott a legjobban.

A férfi kézilabda Világ Kupa a magyar válogatott a Szovjetunió elleni gólos vereség után 22-21 arányban győzött Jugoszlávia ellen. A csoportmérkőzés utolsó fordulójában: Magyarország-Dánia, Szovjetunió-Jugoszlávia.

December 7-9. között Debrecenben rendezik a női kosárlabda NB I. „rajtszűrésének” küzdelmeit. E csoportban az MTK-VM, a Bp. Spartacus, a TFSE és Székesfehérvári Építők szerepelnek.

Az asztalitenisz Szuper Liga harmadik fordulójában a listavezető Csehszlovákia hazai környezetben szenvedett vereséget Svédországtól (3:4), akárcsak Anglia Jugoszláviától (3:4). A ma esti folytatásban: Franciaország-Lengyelország és NSZK-Magyarország.

A teke NB III-ban: Hajdunánás-DMVSC ifjúsági 7:1, Nyh. TITASZ-Berettyóújfalú 8:9, Szabolcsi Építők II.-Mezőtúr 7:1, DMVSC II.-DUSE 6:2, NYVSSC-Nyh. Taurus 6:2, Szolnok II.-Szabolcsi Építők 6:2.

A mexikói America csapatától a spanyol Atletico Madridhoz szerződött Dirceu, a 27 esztendősnél fiatalabb válogatott csatár, aki az argentinai világbajnokságon együttesének legjobbja volt.

Debreceni diákolimpia

A KISZ Debrecen városi Bizottsága új tömegsportakcióra való részvételre hívta fel Debrecen középiskolás diákjait. A debreceni diákolimpia egyrészt lehetőséget teremt az edzett ifjúságot mozgalom követelményeinek teljesítésére, másrészt új címmel gazdagítja városunk diáksportját.

A debreceni diákolimpia védnökei: Debrecen városi Tanács művelődésügyi osztálya, a Debrecen városi Tanács Testnevelési és Sportfelügyelősége, az MHSZ Debrecen városi Szervezete, a Városi Sportiskola, a DMVSC, a Debreceni Universitas, a Debreceni Dózsa és a Hajdúbihari Napló.

Október 30. és 1980. május 31. között az alábbi sportágban rendeznek versenyeket. Asztalitenisz, atlétika, kézilabda, gyorskorcsolya, kosárlabda, lövészet, labdarúgás, röplabda, sakk, tájfutás, torna. Ezen kívül sor kerül összetett honvédelmi versenyre is.

Atlétikában, tornában, kézilabdában, röplabdában nagypályás labdarúgásban igazolt versenyzők is indulhatnak, míg mezei futásban, asztaliteniszben, tájfutásban gyorskorcsolyázásban, lövészetben és az összetett honvédelmi versenyen csak olyan diákok vehetnek részt, akik egyik sportegyesületnek sem tagjai.

A debreceni diákolimpia-
ra azok az iskolák nevezhet-
tek, amelyek öt sportágban
teljes létszámú csapatot tud-
tak indítani.

Az egyes sportágak versenyeinek rendezéséért egy-egy középiskola felelős, a szervező, irányító munkát az iskolai KISZ-szervezetek vállal-
ták magukra.

Az ősz folyamán az oktatási intézmények megrende-
zik házi bajnokságaikat és
az azokon legjobban szere-
pelő diákok képviselik iskolá-
ikat a városi selejtezőkön,
elődöntőkön, illetve a diákolim-
pia döntőjében.

Az akció elsősorban a tömegsportmozgalom új formáját jelenti, de ugyanakkor lehetőséget teremt az iskolák közötti nem versen-
gésre. Az iskolák közötti sor-
rendet a diákolimpia befeje-
zésekor állapítják majd meg.
A legjobban szereplő és leg-
több tanulót mozgósító iskolá-
t a KISZ Debrecen városi
Bizottsága sportfelszerelések-

kel jutalmazza és az intézmény elnyeri a KISZ-bizottság által alapított debreceni diákolimpia vándorserleget.

Azokban a sportágakban, ahol igazolt sportversenyzők is indulhatnak, az iskolák csapataik helyezése szerint kapnak pontot. Ugyanakkor külön mozgósítási pontszámot lehet szerezni azokon a versenyeken, amelyekben igazolt versenyzők nem indulhatnak.

A debreceni diákolimpia a régi diáksportmozgalomok felelevenítésének érdekes kísérlete. Különbözik a középiskolás bajnokságok versenyszerű rendszertől, sportolási lehetőségét teremt a nem rendszeresen sportoló fiatalok számára. Reméljük, hogy a középiskolás diákok között visszhangra talál a debreceni KISZ-bizottság kezdeményezése.

Vasárnap megkezdődtek a debreceni diákolimpia küz-

Kispályás labdarúgás

A nyomdászok nyerték az I. osztály küzdelmeit

Az Altoldi Nyemda bajnok csapata

Tavasztól őszig sok hétvégen volt zúfolt ház a debreceni sporttelepeken — négy csoportban összesen 62 együttes küzdött a városi kispályás labdarúgó-bajnokságban. Az I. osztályban a D. Betű csapata bizonyult a legjobbnak, az Alföldi Nyemda gardája nyolc év után szerezte meg ismét a bajnoki címet. A II. osztályban a Posta, a III. csoportban a Volán KISZ, a IV-ben a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár csapata diadalmaskodott. A csoportok végeredményei.

I. OSZTÁLY	
1. Betű	30 17 9 4 70-37 43
2. Atommag	30 18 6 6 85-45 42
3. BARNEVAL	30 19 3 8 89-42 41
4. Közmű	30 17 6 7 84-56 40
5. BIOGAL	30 16 6 8 82-51 38
6. MEDICOR	30 16 4 10 69-49 36
7. Építők*	30 16 4 10 69-49 35
8. Postás	30 13 4 13 62-68 30
9. Volán*	30 12 5 13 74-62 28
10. TITASZ*	30 12 3 15 61-65 26
11. AFIT KISZ*	30 8 9 13 81-86 24
12. Tejüzem	30 10 3 17 57-81 23
13. AFIT	30 7 8 15 50-79 22
14. Műanyaggyár	30 5 7 18 51-86 17
15. VISE**	30 8 3 19 51-99 17
16. TIGÁZ**	30 5 2 23 44-104 10

II. OSZTÁLY	
1. Posta	28 21 3 4 97-48 45
2. Tűzoltók	28 17 7 4 86-42 41
3. M. Vízüm*	28 18 5 5 87-47 40
4. Pedagógus*	28 18 2 8 95-54 37
5. BFK*	28 14 3 11 56-49 30
6. MÁV**	28 12 5 11 60-48 27
7. Bütörgyár*	28 12 4 12 60-70 27
8. ZÖLDERT	28 10 7 11 66-79 27
9. Beruházó	28 11 2 15 45-71 24

III. OSZTÁLY	
1. Volán	30 24 3 3 160-52 51
2. Szék-Kárpát,	22 4 4 92-36 48
3. V. Tanács	30 26 6 110-42 46
4. DOTE	30 19 5 6 95-49 43
5. Muzi*	30 15 5 10 103-72 34
6. TITASZ	30 16 4 10 100-79 34
7. Konzervgy.*	30 12 7 11 80-64 30
8. Arany B.	30 12 15 66-105 28
9. Élelmiszer**	30 11 7 12 95-80 27
10. Ugyvedék*	30 11 4 15 60-92 25
11. Tisza Cipő*	30 11 7 12 95-80 27
12. VIT DSE	30 11 2 17 61-83 23
13. Mezőgép V.**	30 8 13 45-108 22
14. TANERT**	30 8 3 19 47-118 17
15. Börtgyár**	30 5 6 19 54-81 16
16. Textiles	30 5 3 22 66-108 10

IV. OSZTÁLY	
1. BGH	30 19 8 3 72-31 46
2. D. Vízüm	30 19 6 5 86-45 44
3. DEFI	30 16 6 8 75-50 38
4. Ruhagyár	30 12 10 8 68-59 34
5. Vegyesipar**	30 13 7 10 68-53 31
6. IOTSK	30 10 10 75-78 30
7. Járásí Hiv.	30 12 6 12 68-78 30
8. KISZ**	30 14 6 5 86-45 44
9. IOTSK	30 12 5 11 63-48 30
10. Porclán*	30 10 10 68-58 29
11. AGROBER	30 12 4 14 64-68 28
12. Bütörgyár*	30 9 8 13 74-58 25
13. Hallásszerűt	30 8 7 15 72-60 23
14. M. Vízüm**	30 9 4 17 48-95 20
15. Sajtó**	30 9 1 20 50-86 17
16. PIERT	30 5 4 20 38-97 13

Megjegyzés: A csillagok a levont büntetőpontok számát jelölik. A II. osztályból a MEZŐGÉP KISZ és az Alföldi Nyemda KISZ csapatai visszaléptek.

VILLANYSZERELŐ-IPARI VÁLLALAT

2. SZ. UZEM

DEBRECENI KIRENDeltsÉGE

FELVESZ

Debrecen környéki munkahelyeinkre: villanyszerelőket, betanított és segéd munkásokat, lakatosokat — hegesztővizsgálókat —, kubikosokat.

JELENTKEZÉS:
Debrecen, Szabadság útja 127. szám alatt.
Telefon: 11-274.

GÖLLŐVÓLISTA

A megyei labdarúgó-bajnokság góllövőlistáján a püspökládányi Mile nagyt lépett előre, s egy gólrá megközelítette az élvonal Vaszkilót.

22 gólos: Vaszilko (Balmazújváros).

21 gólos: Mile (Püspökládány).

16 gólos: Far (Balmazújváros).

15 gólos: Tarkas (Hajduszentmihály), Eröss (Sárrétudvari).

13 gólos: Sütő (Hajdúböszörmény).

11 gólos: Demkó (Nádudvar).

10 gólos: Katona II. (Hajdúdorog).

9 gólos: Muzsnai (Berettyóújfalú), Horváth S. (Berettyóújfalú), Papp (Hajdúböszörmény), Gajdán (Hajdúböszörmény), Mészáros (Hajduszentmihály), Darai (Püspökládány), Kerti (Nádudvar).

8 gólos: Barna (D. Volán).

7 gólos: Katona (Egyek), Mándi (Hajdúböszörmény), Labonc (Hajduszentmihály), Várhelyi (Létavértes).

6 gólos: Hadházi (Derecske), Kabai (Derecske), Balogh (D. Volán), Zelenák (Hajdúböszörmény), Kárándi (Létavértes), Kovács (Létavértes), Szolga (Püspökládány), Varga (Sárrétudvari), Barabás (Körösszegapáti), Szkupei (Nádudvar).

„Könyvpárhaj” a rádióban

A Magyar Rádió és a SZOT közel egy éven át tartó műveltségi játékok szervezett a környező országok irodalmáról szocialista brigádok számára. A tizenhat forduló vetélkedő elődöntőit havonta egy alkalommal közvetíti a rádió, 1980. október 15-én kerül sor a döntőre négy csapat részvételével. Az első elődöntő november 14-én, szerdán este 19 óra 15-től hangzott el: a Volán 6. számú Vállalat Petőfi Szocialista Brigádjá mérkőzött a szombathelyi Építőipari Vállalat Kun Béla Szocialista Brigádjával. A debreceni csapatban Bóde Imre, Fazekas József, Sziák Lajos, Gerőczy Viktor, Tóth János, Tóth Mihály és Ungay János vett részt. A megszerezhető 110 pontból 85-öt ért el, így három ponttal elmaradtak vetélytársaik mögött.

A vetélkedő — amelyhez a versenyzőknek több mint hatvan könyvet kellett alaposan megismerniük — a rádió izgalmas, értékes műsora volt. Minthogy a döntőbe az a négy csapat került, amely a legtöbb pontszámot összegyűjtötte, így még a debreceni brigádnak is van esélye arra, hogy újra bemutathassa tudását a szocialista országok irodalmáról.

ÜTTÖRÖPARLAMENT

Debrecenben november 22. és 24. között rendezik meg a VII. országos üttörőparlamentet. Már szóbeszéd, hogy ez a parlament a „lányok” parlamentje lesz, hiszen a tanácskozás küldötteinek 70 százaléka leány. Ezen az ifjúsági fórumon az idén 350-en vitáznak majd 1 millió 90 ezer kisdobos és üttörő képviseletében.

A parlamenten hét munkacsoportban tanácskoznak a küldöttek. Szó lesz a kisdobos- és üttörőélet törvényeinek megfelelő tevékenységéről, a magartatásról és a jó módszerek népszerűsítéséről. Az eddig összegyűjtött javaslatok — hiszen már 3300 csapatparlamentet tartottak országwide a pártások — legnagyobb része általában az adminisztráció ellen hangzott el. A gyerekek ide sorolják a különféle írásos beszámolókat és értékeléseket.

Második hely — országos versenyen

A „Keresik a legjobb gépkocsivezetőt” címmel megrendezett országos versenyen kiemelkedő eredményt ért el Kotosmann Zoltán debreceni fiatal, aki jelenleg a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola első éves hallgatója. A 18 éves fiatal ember első lett a megyei versenyen, majd megnyerte a négy megye legjobbainak területi döntőjét Miskolcon. Az országos vetélkedőn a második helyet szerezte meg a KRESZ, a műszaki és ügyességi versenyben. Kotosmann Zoltán, mint legfiatalabb versenyző, megkapta a KISZ Központi Bizottságának különdíját és oklevelét is.

Réber László illusztrációi

Ma, pénteken 16 órakor kiállítás nyílik a DOTE-galériában Réber László galériáinak készült könyv-illusztrációiból. A névszám Tamkó Sirató Károly, Lázár Ervin, Janikovszky Éva, Horgas Béla és mások munkáihoz készült alkotásaival ismerkedhetnek meg a látogatók.

A kiállítás idején könyvvásárra is sor kerül. Réber László művei a DOTE galériájában november 30-ig tekinthetők meg, majd december 7. és 21. között az Alföldi Nyomdában mutatják meg ugyanennek a kiállításnak az anyagát.

A Kölcsy Ferenc Művelődési Központ programjából

Nyitva: naponta 10-22 óráig. A gyermek szabadidős övezet nyitva: naponta 14-18 óráig, szombaton 10-18 óráig, november 19-25-ig országos üttörőparlament. A parlament ideje alatt a művelődési központ valamennyi nyilvános rendezvénye szünetel! Presszó, fonotéka, hírlapoltató zárva!

Kiállítások:
Színházi előadások: Kő Pál szobrászművész tárlata (november 18-ig).
Előter: Képek a debreceni fizika múltjából és jelenéből. A fizikus napok kiállítása (november 18-ig).
NOVEMBER 16., PÉNTEK
Bartók Terem, 20 óra: Kovács Apollónia magyarnóta-estje. Belépődíj: 26, 30, 34, 38 forint.
Fonotéka, 15-20: Hallgassuk együtt! Saját lemezek felvétele, hallgatása.
Hírlapoltató, 18-22: Nyugdíjasok klubja.
Havtani terem, 18 óra: Ültözőkészségszeminárium. Vezető: dr. Gyulács Ferenc.
Bessenyei terem, 10-17: Tallózó.
Táncsterem, 10 óra: „Fogakimé” Egészségügyi vetélkedő a fogászati hónap alkalmából. Vezető: dr. Nagy Lajosné.
NOVEMBER 17., SZOMBAT
Bábszínház, 10.30: Mesefilmkocsi. Belépődíj: 4 forint. — 13 óra: A megyei színházi parlament

benutatói. Belépés csak meghívóval!
Konferenciaterem, 9 óra: Megyei színházi parlament — tanácskozás. — 17 óra: Filmklub. Beszélgetés Bunuelről. Vitavezető: Veress József kritikusk.
Táncsterem, 18 óra: Diszkó. Közreműködik: Elek László. Belépődíj: 15 forint.
Hírlapoltató, 18-22: Szabad klub.
Bessenyei terem, 10-17: Tallózó. — 17-20: AV magánműhely.
NOVEMBER 18., VASÁRNAP
Bábszínház, 10.30 és 11.30: Ludas Matyi. A Vojtina Bábgyűjtés előadása. Belépődíj: 10 forint.
Táncsterem, 10.30: Kötetlen játék — gyermekeknek, játékmester vezetésével. — 14-18: Társastáncverseny D.-D. osztályos versenyzők részvételével. Belépés díjtalan! — 18 óra: Össztánc. Játssz a Lux együttes. Belépődíj: 26 forint.
Ifjúsági övezet, 17 óra: Bemutatók Emő Stewart, az Erupción és a Boney M együttes.
Hírlapoltató, 18-22: Szabad klub.
Bessenyei terem, 10-13: Gyermekklub.
NOVEMBER 22., CSÜTÖRTÖK
Kossuth utca 1. szám alatti klub, 17.30: Csillagászati szakkör. „Koordinátarendszerek” Előadó: Zajácz György.
Címünk: Kölcsy Ferenc Művelődési Központ, Debrecen, Hunyadi utca 1-3. Telefon: 13-977, 13-895.

A MÁRVÁNYEMBER II. A HÉT FILMJEI

„A fiataloknak szükségük van rá, hogy megértsék, miért hazudnak szülei... miért tesznek helytelen dolgokat. És meg kell tudniuk, hogy olyan csodálatos tetteket is véghez vittek, amelyekről nekik sejtelmük sincs. A fiatal generációnak szüksége van a történetekre, annak a kornak a jelenéire, amely megalapozza a jelenlegi társadalmat.” Andrzejjel Wajdával a hét kiemelkedő filmjének, a márványembernek a rendezője nyilatkozott egy kérészes filmjéről, amelyben egy fiatal rendező találkozik kísérőjével az ötvenes évektől. A világsikerű nagy színházi kiváltó alkotást Debrecenben november 15-18-án az Apolló moziban, 15-20-án a Művész moziban vetítik.

Egy katonaszökevény és egy kis indiai fiú viszonygásos kalandjait meséli el az Egy kis indiai című színes, szinkronizált amerikai ifjúsági film, Walt Disney produkciója. A filmet Bernard McVeety rendezte, a két főszereplő James Garner és Clay O'Brien. Vetiük: Apolló delután 19-21., Klinika 19-20., Meteor 15-18., Vig délelőtt, delután 15-18.

Szovjet musical viszonylag ritkán kerül magyar moziba, most ezt történt: Az örök menyasszony című mesejáték a Jó és a Rossz örök harcát illusztrálja zenés formában. Vetiük: Apolló delután, délelőtt 15-18., Horváth Árpád 19., Klinika 18., Meteor 19-21., Vig délelőtt 19-21.

SZARVASMARHÁK A SZABADBAN. Évszázados hagyományokat elevenítenek fel a Hanság vidékén: újból meghonosítják a rideg szarvasmarhatartást. Az állatok egész éven át a szabadban tartózkodnak, eleségüket a hansági ösgepeken és a környező területeken szerzik meg.

LÁBNYOMOK. Taskenti geológusok dinoszaurusok nyomait fedezték fel. Az őslények azon a vidéken 150 millió évvel ezelőtt éltek. Talpuk fél méter hosszú és 45 centiméter széles volt. A történelem előtti állatok léptei másfél méter hosszúak.

ÉTELFESZTIVÁL. Magyar ételfesztivál nyílt Japánban. Népszerűbbé vált az országban a csinos japán lányok, valamint magyar népi muzsika dallamai fogadják a vásárlókat Tokió legnagyobb áruházában az elkövetkezendő napokban.

KÖNYVCSKEK-SORSOLÁS. A Művelt Nép Könyvtérítő Vállalat harmadszor rendez sorsolást a könyvcskekkel, melynek helyszíne ezúttal Veszprém, a Dimitrov Művelődési Központ színházterme. A sorsolás december 10-én kerül sor és a részvétel egyetlen feltétele 1978. október 1. és 1979. szeptember 30. között tartozásából legalább 1200 forintot törlesszen.

NYUGALMUNK ÉRDEKÉBEN. A Magyar Televízió november 20-án delután öt órakor polgári védelmi bemutatót mutatja be.

VILLÓDZÓ NAP. A tádzsik állami egyetem tudósai olyan berendezést szerkesztettek, amellyel különböző erősségű — tetszés szerinti időtartamú és frekvenciájú fényimpulzusokat lehet előidézni. Ennek segítségével a biológusok megállapították, hogy milyen hatással van a napsugárzás a növények anyagcsere-folyamataira. A vizsgálatok során bebizonyosodott, hogy ha a vetőmagokat a „naplappákkal” szakszerűen besugározzák, a termés előbb érke be és nagyobb lesz a hozama.

ELŐADÓI KONFERENCIA. A TIT Hajdú-Bihar megyei Szervezetének matematikai szakosztálya ma, pénteken delután 14 óra 30 perccel kezdettel előadói konferenciát rendez a Csonkai klubban (Debrecen, Vörösi Hadserg útja 45-47.). A konferencia témája: A matematikakultúra új tanterve az általános és középiskolában. Előadó Cseke Gábor megyei középiskolai szakfelügyelő.

ÉBRESZTŐ. A londoni találmányi hivatalnál egy rendkívül hasznos készüléket jelentettek be, amely a „horkolást” hivatott megakadályozni. A készülék legfontosabb része egy mikrofon, amely a leghalkabb horkolás esetén is működésbe hoz egy igen bonyolult szerkezetet. A leírás szerint: „Amint az alvó elkezd horkolni, a készülékből kikapattan egy tű, amely addig szurkálja a horkolót, amíg az fel nem ébred.”

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

Világsikerű film felújítva!
VOLT EGYSZER EGY VADNYUGAT I-II. (amerikai). Vig de. 10, 14, du. 7, Meteor 6.
A MÁRVÁNYEMBER I-II. (dengyel). Apolló du. 6, Művész 7.
PRÓBAFELVÉTEL (dengyel). Művész 5.
AZ ÖRÖG MENYASSZONYA (szovjet). Apolló de. 9, 2.
BÁTOR EMBEREK (szovjet). Vig mese 3, 4, 6.
C SINOM PALKÓ (magyar). Klinika 5.

SZÍNHÁZ
Műv. központ
Ma 7-kor Elő holttest, Kossuth-bérlét.
Hungária
Ma 7-kor Légy jó mindhalálig, Varsányi-bérlét.

POZSONY, 1. MŰSOR
8.55 Hírek. 9.00 A naposka. 9.25 Babfilm. 9.45 Tévészé. 10.35 Magazin. 11.35 A spartakiád zászlaja alatt. 12.00 A rendőrség naplójából. 12.05 Hírek. 12.55 Az irányításról. 13.55 Rövidfilmek. 18.00 Pozsonyi híradó. 18.15 A tenger fia. 18.40 Esti mese. 19.00 Tv-híradó. 19.30 Az én otthonom. 21.10 Kamerázal a katonák között. 21.30 Tv-híradó. 22.00 Szovjet tévésorozat (bef. rész). 23.30 NDK szórakoztató műsor. 0.05 Hírek.

TV
BUDAPEST, 1. MŰSOR
9.18 Műsorismertetés. 9.30 Idősebbek is elkezdhetik... 9.25-12.40 Iskolatévé. 14.45-16.20 Iskolatévé. 16.28 Műsorismertetés. 16.30 Hírek. 16.35 Színházi hírek. 17.10 Egészségünkért. 17.20 Olimpia 1980. Részletműsor. 17.35 Járóképek. 18.00 Reklám. 18.05 Az oroszán város. 18.30 Ót perc meteorológia. 18.35 Fehér-eketén fehérek. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Delta. Tudományos híradó. 20.20 Az aula. Tévészé. 22.10 Portré Peryne Andrásról. 23.00 Tv-híradó 3.

POZSONY, 2. MŰSOR
16.45 Cirkuszfilm. 17.10 A mű és a személyiség. 17.50 Hírek. 18.05 Művelődési műsor. 19.00 Portréfilm. 19.30 Körhinta. Tévészé. 20.30 Tudományos esték. 22.00 Táncfesztivál. 23.00 Tv-híradó.
BUKAREST
15.05 A mai iskola. 17.35 A volt. Autóvezetőknél. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 19.05 Útközben. Román film. 20.35 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
17.00 Hírek, időjárás, lapszemle. 17.05 Sztárok és slágerek. 17.25 Körkép. Bálint Attila jegyzete. 17.30 Ót perc dzsessz. Eugen Cicero zongorázik. 17.35 Jé hétevégt! Programajánlat. 17.50 Jean-Michel Jarre felvételeiből. 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Kocsz. Szusza énekel. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló, műsorelézetes.

EMBERI SORS (szovjet). Vig du. 3, 4. Apolló du. 4.
A KÖZIVÜ EMBER FIAI I-II. (magyar). Meteor 1, 3.
IVÁN GYERMEKKORA (szovjet). Meteor mese 3, Horváth A. 1, 5.

BUDAPEST, 2. MŰSOR
20.06 Műsorismertetés. 20.01 Az Eszt Állami Akadémiai Férfitörő. 20.30 Ót perc meteorológia. 20.40 Kamerával hetedhét országán át. 21.00 Tv-híradó 2. 21.20 Reklám. 21.25 Kutatók az Antarktison. Olasz ismeretterjesztő film. 22.05 Szorongó varázs. 22.20-22.30 Reklám.

POZSONY, 1. MŰSOR
8.55 Hírek. 9.00 A naposka. 9.25 Babfilm. 9.45 Tévészé. 10.35 Magazin. 11.35 A spartakiád zászlaja alatt. 12.00 A rendőrség naplójából. 12.05 Hírek. 12.55 Az irányításról. 13.55 Rövidfilmek. 18.00 Pozsonyi híradó. 18.15 A tenger fia. 18.40 Esti mese. 19.00 Tv-híradó. 19.30 Az én otthonom. 21.10 Kamerázal a katonák között. 21.30 Tv-híradó. 22.00 Szovjet tévésorozat (bef. rész). 23.30 NDK szórakoztató műsor. 0.05 Hírek.

HÍREK

1979. november 16., péntek
Ődön napja
A Nap kél 6.49 —
nyugszik 16.08 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száztíz évvel ezelőtt, 1869. november 16-án adták át a forgalomnak a Szezei-csatornát, amely Ferdinand Lesseps francia mérnök tervén alapján készült. A Földközi-tengert a Vörös-tengerrel összekötő mesterséges víziút Egyiptom területén felel, teljes hossza 165 kilométer, szélessége 100-130 méter, mélysége 11-13 méter) 1859 és 1869 között. A francia vállalkozóknak a csatornaépítéshez az egyiptomi uralkodó — Iszmael kedve — tiszteivel bocsátotta rendelkezésre a rabszolgáiban tartott feladhatókat, akik a rossz táplálkozás, a vízhiány, a járványok következtében tömegesen pusztultak el az építkezés alatt. A csatorna elkészítése után az angol kormány kérésére meg a részvények többségét, majd a Szezei-csatorna biztosítása érdekében 1882-ben behatolt Egyiptomba.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
péntek estig; időként megközelítő felhőzet, szélmozgás eső nélkül. Élénk, napközben többfelé erős, déli, délkeleti szél. Hajnalban dényugaton helyenként erős párásság. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5, 10. Legmagasabb nappali hőmérséklet 12, 17 fok között. (MTT)

ÁLLATORVOSI ÜGYELET. November 17-én, szombaton déli 12 órától vasárnap reggel 6 óráig Debrecen város területén az ügyeletes állatorvos dr. Nagy Zsigmond Debrecen. Laktanya u. 35., telefon: 24-402.

JUBILEUM. A debreceni Vojtina bábgyűjtés a napokban tartotta meg idei 100. és fennállásától számított 300. előadását. Négyéves pályafutásuk alatt tíz bemutatót tartottak, jelenleg a közel egyórás Argylus királyfi című darabot próbálják.

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ. Japánban szerzett élményeiről tart vetítéssel egybekötött beszámolót Stempler József győri piackutató közgazdász ma delután 4 órai kezdettel a MTESZ-székházban.

Egyiptom függetlenségének kivívása után elentétek merültek fel az angol és az egyiptomi kormány között; végül is Egyiptom 1956 nyarán államosította a csatornát, amely ellen 1956 októberében angol és francia csapatok váratlan támadást intéztek, hogy azt katonailag megszállják. Egyiptom ellenállása, a Szovjetunió erélyes tiltakozása, majd az ENSZ elítélő határozata a csatornaövezet kiürítésére kényszerítette a támadókat, s így az végleg az EAK tulajdonába került.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ
Iván Gizella
Telefon: 12-144.

EREMGYŰJTŐK FIGYELMEBE. A Magyar Eremgyűjtők Egyesületének Hajdú-Bihar megyei csoportja november 18-án közgyűlést tart és ezen a napon osztják a gyermekük 200 forint névértékű emlékpénzeit.

AMATŐRÖK SEGÍTÉSÉRE. AV — magánműhely néven — az amatőr tevékenység segítésére új szolgáltatási formát vezetett be a Kölcsy Ferenc Művelődési Központ felhívására. A rendező szervek felhívják az érdeklődőket figyelmét, hogy szombati napokon delután 5-től este 8 óráig jelentkezzenek azok, akik diasorozatokat, az 8 mm-es filmjeiket, vagy hangfelvételeiket csatládjukkal, rókonaikkal néznek, hallgatnák meg. E magánbemutatók célja az ismeretterjesztés.

ÚJ DALOK. November 18-án 19.30-tól a népszerű Píramis együttes a derecskei művelődési központban ad koncertet a nagyközönség fiataljainak.

KÖZLEMÉNYEK
A TITÁSZ Vállalat értesíti a lakosságát, hogy Debrecen, Paczárteremben konzervgyári kútkaméren Garamvölgyi János és társa részére megépített kiserőmű hálózatot 1979. november 19-én felváltja az új hálózat. A fenti időponttól a vezetek érintése életveszélyes és tilos! (x)

A TITÁSZ Vállalat értesíti a lakosságot, hogy Hajdúhadház bel- és külterületén megépített kiserőművelő betonozásos hálózatot 1979. november 16-án az alábbi helyeken feszülttől alá helyezi: Véseli K. utcán, a Borskaikertben a Diófa utcán, a Bánomkertben és Fényes telepen. Uzenbeállítás után a vezetek érintése vagy megközelítése életveszélyes, tehát tilos! (x)

A Laktanya és az Április 4. útjai óvodákba a felvételre jelentkező gyermekek előjegyzése 1979. november 19-24-ig tart, deléltől 10-16 óráig. 18 óráig, szombati napon 8-12 óráig. Felvételre jelentkezhetnek azok a gyermekek, akik 1980. szeptember 15-ig betöltötték a harmadik évüket. A Városi Tanács művelődésügyi osztályán már korábban jelentkezett és felvételre jelentkezni kívánó gyermekek is a meghatározott időpontban jelentkezhetnek a vezető óvodáknál. A jelentkezés és előjegyzés helye: a Laktanya utcai óvodába; napközis óvodák: Faragó u. 20-22; Április 4. útjai óvodába: Április 4. útja 55. sz. alatt. (x)

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat 1979. november 19-től Debrecenben a Dorottya utca Kishegyesi út és a Csonkai szobor közötti szakaszát csatornaépítési munkavégzés miatt a forgalom elől lezárja. Az utca rész lezárásának feloldására 1980. január 31-én kerül sor. (x)

Felkerül a hétfői házak tulajdonosait, hogy áramszámláikat sürgősen rendezzék szeszkednek. Befizetés: TITÁSZ-kirendeltség, Battyány u. 17-19. Kedden és pénteken 7-10-ig és kedden du. 3 órától fél 6-ig. (x)

Diákok napja

Negyven esztendővel ezelőtt, 1939. november 16-áról 17-re virradó éjszaka a fasizisták Prágába elfogták és kivégezték Csehország Diákifőjásá Szóvettség vezetőjének több tagját. Ezt követően a Gestapo Prágában Brnóban antifaszista tüntetésben való részvétel ellen több mint hatezre egyetemistát és főiskolai koncentrációs táborba hurcolt. Az összes csehszlovákiai intézmény bezárták.

Ehhez az eseményhez kapcsolódva ünnepelték november 17-én a nemzetközi diáknapot. Azok figyelmünk ezen a napon akik a szellem és a tudás kincstárából naponta merítenek. Azokról akikből a jövő társadalmának legképzettebb munkában és magartatásában leginkább példamutató rétege válnak.

A diákság az egész világon ma is a haladás, a történelmi igazságkeresés első vonalában harcol. A nemzeti felszabadító mozgalmakban, az imperialistaellenes akciókban, a elnyomott népek harcában való szolidaritásban, az egész világon élen járva a diákok, középiskolások, főiskolások, egyetemisták. Az utóbbi évtizedekben a diákmozgalmak a kapitalista országokban új arcú és új szemléletű politikai mozgalmat jelentenek, s a diáksággal, mint politikai erővel minden pártnak, minden irányzatnak számolnia kell.

Hazánkban a diákság nyugodalomban, békeben viszonylag gondtalanul végezheti legfontosabb munkáját, a tanulást. A szocialista társadalom fontosnak tartja, hogy olyan diákság nevelődjön, amely marxista világnézettel, kommunisemberi tulajdonságokkal, vállalja és végzi a szocialista társadalom teljes felépítését. Ehhez a társadalom nemcsak a tanulási jogát biztosítja, hanem a lehetőséget is megteremtí, hogy a felnövekvő fiatal generáció a társadalom és saját igényei szerint a lehető legmélyebb, legsokoldalúbb ismereteket szerzhessen meg.

A diákság társadalmunkban számban is igen jelentős réteget alkot. Hajdú-Bihar megyében ebben a tanévben az általános iskolákban több mint 64 ezer, a középiskolákban több mint 1 ezer, a szakmunkásképző intézetekben 8 és fél ezer fiatal tanul. A egyetemi, főiskolai hallgatók száma is igen magas. A diákságnak, most diákkorában kell megtanulnia azt is, hogyan teheti önmagát leghasznosabbá a társadalom számára. Ennek alapfeltétele, hogy a legfontosabb feladatokat, a tanulási tevékenység komolyan. Felnevelésükben így képesek lesznek a most megszerzett tudásra építeni, s az állandóan gazdagítani. A mi diákságunk számára ez a nemzetközi diáknapi egyik legfontosabb tartalmi kérdése.